ANUL X No. 2995 — Ediția de seara — SAMBATA 8 NOEMBRE 1897

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Redacția
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

DEZASTRUL FINANCIAR

Șase paginĭ

la fie-care ediție

Creditul nostru

Ziarele străine aŭ anunțat că d. Gogu Cantacuzino n'a putut contracta împrumutul la Berlin. Bancheriĭ din Berlin n'aŭ maĭ primit condițiunile d-luĭ ministru de finance saŭ, maĭ bine zis, d. ministru de finance n'a putut primi condițiunile bancherilor din Berlin. Și ast fel d. Cantacuzino șĭ-a îndreptat pașiĭ către Paris.

Este foarte serioasă această cestiune a creditului nostru în străinătate și a dificultăților pe carĭ ni le face astă-zĭ Berlinul. Această cestiune merită să fie tratată cu multă băgare de seamă, ea nu trebue întrebuințată ca armă de partid și nu trebue privită numaĭ ca un eșec personal al d-luĭ Gogu Cantacuzino.

In lumea noastră financiară și politică este cunoscut încă de maĭ multĭ anĭ că Berlinul, care monopolizase toate împrumuturile noastre, a devenit de la o vreme maĭ puțin accesibil cererilor guvernelor noastre. Această dispoziție a crescut, an cu an, iar atuncĭ cînd s'a declarat criza agricolă care durează încă, și cînd s'a dovedit că renta pămîntuluĭ suferă o simțitoare scădere, bancheriĭ berlinezĭ aŭ declarat guvernanților noștri că, dacă țara nu va lua măsurĭ ca să urce valoarea pămîntuluĭ, creditul Romîniеĭ va trebui, fatalmente, să fie limitat.

Acest lucru se știe, nu de astăzĭ, dar încă maĭ de mult și așa se explică grija d-luĭ Carp de a înmulți izvoarele de bogăție ale țăreĭ, înlesnind străinilor exploatarea minelor.

Aceea ce este foarte important de știut, e faptul că *de la Berlin s'a comunicat la Bucureștĭ că Romînia nu maĭ poate conta pe nicĭ un ajutor financiar din capitala Germanieĭ atîta timp cît nu se va provoca o urcare a valoareĭ proprietățeĭ rurale și că această urcare nu poate fi dobîndită de cît modificînd articolul 7 din Constituțiune, adică acordînd străinilor dreptul de a cumpăra pămînturĭ în Romînia.*

Precum am maĭ spus'o, acest lucru îl știa perfect de bine guvernul conservator cînd a sprijinit cu atîta încăpățînare proiectul d-luĭ Carp, iar liberaliĭ, prin opozițiunea lor violentă la legea minelor n'aŭ făcut alt, de cît să'șĭ îngreue încă și maĭ mult pozițiunea, odată ajunșĭ la guvern.

In adevăr, astăzĭ liberaliĭ n'aŭ maĭ putut găsi banĭ la Berlin. D. Gogu Cantacuzino s'a dus cu speranța că ar maĭ putea stoarce un ultim împrumut, însă bancheriĭ germanĭ ĭ-aŭ reamintit ultimatul pus maĭ dinainte, ultimatum repetat încă odată: «*Saŭ se modifică articolul 7 și se acordă străinilor dreptul de a cumpăra moșiĭ, saŭ Berlinul nu va maĭ avansa o singură marcă*».

Orĭ cine îșĭ poate închipui în ce situațiune s'a găsit bietul domn Cantacuzino care cunoaște starea de slăbiciune a cabinetuluĭ și care știe destul de bine că numaĭ o modificare a articoluluĭ 7 nu va fi el capabil să realizeze.

De aceea d. Cantacuzino șĭ-a îndreptat privirile și pașiĭ către Paris unde, profitînd de unele cunoștințe ale d-luĭ Carada, crede că va găsi numerariul pe care nu l'a putut afla la Berlin.

Dar această chestie este foarte importantă, ea este una din chestiile cele maĭ grave pe care țara noastră este chemată să o rezolve, ea stă în legătură strînsă cu zgomotul ce a transpirat despre o revizuire a Constituțiuneĭ, ea stă în legătură tot atît de strînsă și cu vizita regeluĭ nostru la St. Petersburg și cu legea d-luĭ general Berendeiŭ.

Așa dar, pe numărul viitor.

Const. C. Bacalbașa

SATIRA POLITICA

A la Meternicu.

Drapeliștiĭ aŭ intrat într'o perioadă de machiavelizm politic, în cît, la scurtă vreme, o să dea gata și pe Meternich, și pe Cavour și chiar pe celebrul Delyanis.

In momentele cele maĭ supreme ale remanieriеĭ ministeriale gruparea adunată în prejurul BănceĬ generale a început să profeseze o diplomație ceva maĭ mult de cît *fin de siècle* grație căreia o parte a grupăreĭ va rămîne cu buzele umflate iar cea l'altă parte va trece cu bagaje cu tot la d-l Mitiță.

Și, dacă n'am întrebuințat cunoscuta expresiune: „Cu arme și bagaje", motivul este că partidul lu domnu Aurelian, dacă a avut multe borfe în rîndurile sale, în schimb n'a avut arme maĭ de loc.

Vax.

Impresariul Dorval

E omul care cunoaște maĭ bine ca orĭ care alt Francez, întreg universul, de oare-ce l'a călătorit cu deosebitele sale trupe și în special cu turneurile stelelor celor *maĭ marĭ.*

Așa, noĭ bucureșteniĭ, l'am maĭ văzut cu ocaziunea reprezentațiunilor artistelor Reichemberg, Judic, Magnier, a d-lor Febure și Coquelin Cadet.

Pe lîngă acestea el a maĭ fost impresariul d-nelor Bartet, Hading, Dudlay și a artiștilor Paul Mounet, Sylvain, etc., etc.

Cariera d-luĭ Dorval de abea începe. Să sperăm că îl vom revedea și că același succes îl va obține și de acum înainte.

O conspirație

(Scena reprezintă cafeneaua Rădulescu de lîngă Episcopie. La o masă gesticulează treĭ indivizĭ carĭ discută cu animație).

Doctorul Nicoreanu: Ce, presă este asta? să nu te lase să'țĭ exercitezĭ medicina cum o cere serviciul militar!

Ilustrul Herescu: Adevărat scandal, dom'le! Pentru niște ovreĭ, ca ceĭ de la „*Adevĕrul*", să mănînc perdaf de la direcție și să mă cheme și procurorul...

Șeful poșteĭ din Tirgu-Jiu: Și pe mine închipuește-țĭ, mon-cher; am arestat un pîrlit de vînzător de-aĭ luĭ Miloșescu librarul și am fost telegrafic chemat de d. Chiru, ci-că am făcut abuz de putere..

Doctorul Nicoreanu (din ce în ce maĭ furios): Să nu poțĭ da o băuturică simulantuluĭ! Mi-aŭ zdrobit cariera, amiciĭ meĭ. Nu maĭ pot scoate capul în lume; pînă și copiiĭ îmĭ strigă pe stradă: specificul...

Ilustrul Herescu: De mine rîd toțĭ funcționariĭ. Acasă m'a certat nevasta... Ce sînt ăia, dom'le, prințĭ, baronĭ, să nu le poțĭ opri vînzarea ziaruluĭ?

Cel din Tîrgu-Jiu: Păĭ vezĭ... că am dată'ră de dracul...

Doctorul Nicoreanu: Să-'ĭ zdrobim, să le daŭ *specific*, d-ta fă să deraieze un tren cu dînșiĭ, iar d-ta trîznește-ĭ cu un curent electric...

Cel din Tîrgu-Jiu: Păĭ, eĭ zic că aŭ curentul opinieĭ publice.

Ilustrul Herescu: Eŭ pun hamaliĭ de le trage o bătaie sor' cu moartea!

Doctorul Nicoreanu: Eŭ îĭ daŭ pe mîna luĭ Stănescu. Să trăiască vîna de bou!..

Ilustrul Herescu (făcînd semne disperate și țistuind, cu glas încet): Pst... Pst... Nu zbierațĭ așa de tare. Uite că trece pe stradă unu de la „*Adevĕrul*", de ne-o auzi, ne-am dus dracului, nu o isprăvim un an de zile. Adio! La revedere!!

(Grupul se desparte, fie-care apucă pe altă ușă, uitându-se înapoĭ și strecurându-se în umbra nopțiĭ).

Fonograf.

D-l Calmettes

D-l Calmettes pe care l'am văzut în la Douloureuse *interpretînd cu multă măestrie rolul luĭ* Philippe Lamberty, *în* Madame Sans-Gêne *pe acela al mareșaluluĭ Lefevre, azĭ va interpreta în* Sapho *rolul luĭ Dechelette. D-sa a debutat la* Teatrul Odeon *din Paris. Acolo a jucat în* Don Juan, *în* Le Mariage de Figaro, *în* Le Secret de Gilberte, *în* Caligula *și în* La Marchande de sourires. *A jucat sub direcțiunea d-luĭ Porel la* Grand-Théâtre, *apoĭ la* Gymnase *și în urmă la* Vaudeville.

A fost foarte remarcat în Les demi-vierges *a luĭ Marcel Prevost, în care a jucat rolul luĭ Luc de Lestrange, rol foarte dificil și odios.*

Mîine în Maison de poupée *va juca rolul luĭ Thomas Helmer.*

E unul din artiștiĭ care în curînd va ajunge pe scena Comedieĭ franceze, idealul orĭ căruĭ actor parizian.

Per

Schimbarea politiceĭ externe

Se petrece ceva straniŭ în regatul Romîniеĭ libere.

Regele Carol de Hohenzollern, care 31 de anĭ de zile a fost aci șeful filialeĭ politice a Germanieĭ, începe să cocheteze cu țarul tutulor Rusiilor. Organe ale partiduluĭ național-liberal, care s'a caracterizat tot-d'a-una prin atitudinea sa antipanslavistă, găsesc azĭ foarte îmbucurătoare apropierea de împărăția moscovită și așteaptă cu nerăbdre ca regele să decidă vizita la curtea țaruluĭ.

Inalțiĭ diplomațĭ încruntă sprîncenele și consideră noua atitudine ca un mijloc din cele maĭ eficace de presiune asupra Ungurilor.

Ceea ce vom constata noĭ e că asemenea schimbărĭ în politica externă, de la carĭ atîrnă existența teritoriuluĭ și neamuluĭ, se fac fără ca țara să fie edificată asupra avantajelor ce văd oficialiĭ în noua constelație politică.

In special, cînd e vorba de Rusia, răpirea Basarabieĭ, tratarea mizerabilă a Romînilor din provincia răpită și tendința permanentă a panslavismuluĭ în Orient, trebuie să constituie întreita zale cu care să ne încingem.

Saturn.

Dreyfus saŭ Esterhazyi

Ultima întorsătură.—Esterhazyi vinovat?—Opinia publică franceză

Afacerea Dreyfus care pasionează tot maĭ mult lumea, e în ajunul uneĭ întorsăturĭ decisive. După ce Scheurer-Kestner a publicat în „Figaro" dosarul săŭ, fratele ex-căpitanuluĭ, Mathieu Dreyfus, a numit pe ofițerul care ar fi comis trădările pentru carĭ a fost condamnat ex-căpitanul. Acest ofițer este majorul contele Esterhazyi, care a servit în provincie, și a fost cît-va timp atașat și pe lîngă ministerul de războiŭ. In momentul cînd s'a ridicat acuzarea împotriva luĭ, se afla la Londra, de unde s'a întors abia acum 2 saŭ 3 zile.

*

Reîntors la Paris și auzind acuzarea gravă ce s'a ridicat în contra sa, majorul Esterhazyi s'a prezentat la redacția ziaruluĭ „Jour", unde a declarat că înainte cu vre-o două săptămînĭ a primit o scrisoare anonimă prin care i se comunica de către o femee că e menit să fie victima unuĭ complot din partea familieĭ Dreyfus. In acelaĭ timp a fost chemat prin acea scrisoare într'un loc unde o femeie, care purta un voal des, ĭ-a înmînat un document spunîndu-ĭ: „aceasta să fie arma d-tale!" Esterhazyi susține că prin acest document are în mînă proba cea maĭ convingătoare despre vinovăția luĭ Dreyfus.

*

Se discută mult un articol al ziaruluĭ *Indépendance Belge*, articol despre care se susținea în culoarele CamereĬ franceze că e inspirat din Paris. *Indépendance Belge* anunță apropiata revizuire a procesuluĭ Dreyfus. Președintele consiliuluĭ de războĭ, care l'a judecat pe ex-căpitanul, ar fi vroit să'l achite, dar în ultimul moment a venit în camera de deliberare, fostul ministru de războĭ, generalul Mercier, 'șĭ-a arătat judecătorilor un bilet, adresat de atașatul militar german celuĭ italian, și în care numele luĭ Dreyfus era pomenit. *Indépendance Belge* sfîrșește spunînd că biletul în baza căruia s'a pronunțat condamnarea, a fost falșificat și dat pe mîna guvernuluĭ de adevăratul vinovat.

*

Majorul Esterhazyi este vinovat saŭ nu? Iată cestiunea care a luat aproape locul aceleia dacă Dreyfus e vinovat saŭ ba. De o cam dată majorul a trimes următoarea scrisoare ministruluĭ de războĭ Billot:

„D-le ministru! Citesc în ziarele de azĭ dimineață o infamă acuzare ce se ridică în contra mea. Cer de la d-ta ca să dispuĭ începerea uneĭ instrucțiunĭ și mă țin gata, să răspund la toate învinovățirile ce mi se aduc".

Pol.

Indrumărĭ democratice

Comisiunea numită de ministerul de interne pentru modificarea legeĭ județene, s'a întrunit zilele acestea și din dezbaterile și hotărîrile eĭ, par a reeși oare-carĭ intențiunĭ maĭ liberale și maĭ democratice, o îndrumare spre descentralizare.

Așa, s'a hotărît ca să se ia guvernuluĭ dreptul de a dizolva consiliile județene. Acest drept se dă în sarcina Curțeĭ de apel respective, care poate să pronunțe și pedepse în potriva membrilor carĭ nu'șĭ fac datoria.

Această reformă—dacă s'ar realiza—e un pas spre descentralizarea județeană. In adevăr, de îndată ce guvernul nu maĭ poate prin un simplu proces-verbal al consiliuluĭ de miniștri saŭ un decret regal, să dizolve adunarea județeană, ea începe să nu depindă de cît de alegătorĭ și să înceteze să fie numaĭ de cît expresiunea guvernuluĭ.

Pe lîngă această reformă, comisiunea pare dispusă să admită și colegiul unic *pentru aceste alegerĭ. Se înțelege că nu acesta este idealul — și este de așteptat ca să știm ce se înțelege prin* colegiul unic. *Orĭ cum ar fi, reforma este o îndrumare spre* votul universal *și ca atare o semnalăm.*

E însă a se ști, dacă lucrările acesteĭ comisiunĭ vor sluji la ceva, dacă ele vor fi transformate în proiect de lege și dacă odată acesta făcut, va veni în dezbaterea parlamentuluĭ.

Ca simptom, totușĭ e un început și o dovadă că nestrămutata noastră propagandă a dat cel puțin roade indirecte.

Să așteptăm însă lucrarea definitivă a comisiuneĭ pentru a ne pronunța maĭ în cunoștință de cauză.

Sfinx

CULISELE POLITICE

Dezastrul financiar

Situația financiară este dezastroasă. Guvernul se găsește din această cauză în foarte mare încurcătură și nu știe cum să echilibreze bugetul și să acopere deficitul de peste 20,000,000 al bugetuluĭ de pe anul acesta.

In cercurile politice se comentează cu multă îngrijire această stare de lucrurĭ, maĭ ales că d. G. Cantacuzino, ministrul de finanțe, a dovedit că nu e omul care să știe rezolvi o situație grea.

Un nou împrumut

Zilele trecute d. G. Cantacuzino a fost la Berlin și Paris pentru ca să facă un noŭ împrumut de 50,000,000 leĭ. D. Cantacuzino, se afirmă, că n'a reușit în intreprinderea sa.

Apoĭ un împrumut de 50,000,000 n'ar limpezi de loc situația.

D. Cantacuzino a emis deja bonurĭ de tezaur pentru maĭ multe milioane și acum e vorba să emită bonurĭ de tezaur încă pentru 30,000,000.

Reformele

Această rea situație financiară impune guvernuluĭ să pue noĭ impozite și asupra acesteĭ chestiĭ miniștri nu sînt încă înțelеșĭ.

D. Gogu Cantacuzino voește să susție proectul de lege al patentelor pe care l'a retras anul trecut.

D. Stolojan și Djuvara sînt însă de părere că nu e bine să se ceară acum Camerelor să voteze noĭ impozite, căcĭ aceasta ar da naștere la o agitație care ar crea guvernuluĭ dificultățĭ și maĭ marĭ.

E aproape sigur însă că proectul patentelor va fi prezentat Camerelor, de oare ce guvernul nu poate să echilibreze bugetul fără noĭ impozite.

Stagnațiunea

Este însă îngrijitoare stagnațiunea în afacerĭ. Această stagnațiune împiedică să se poată prevedea pînă la ce sumă se va urca deficitul bugetar.

Impozitele se plătesc greŭ și din ce în ce e probabil că încasările vor fi maĭ micĭ.

C. F. fac de asemenea încasărĭ mult maĭ micĭ de cît prevederile bugetare, din cauză că trenurile de marfă nu produc de cît foarte puțin.

Rep.

Alphonse Daudet

Autorul pieseĭ Sapho, *pe care Réjane o joacă în astă-seară. A extras-o din romanul săŭ cu același nume, care a făcut mult zgomot cînd a apărut acum zece anĭ.*

Daudet face parte din pleiada scriitorilor naturaliștĭ carĭ, cu Goncourt, Flaubert, Zola, aŭ dat la mijlocul secoluluĭ nostru o nouă strălucire literatureĭ franceze.

Alphonse Daudet are un bagagiŭ literar considerabil. Putem cita printre operile luĭ principale: Les rois en exil, Fromont jeune et Risler l'ainé, L'Arlesienne, Sapho, L'Evangeliste, Tartarin, Lettres de mon moulin, L'Immortel *etc. etc.*

Daudet este executorul testamentar al luĭ Goncourt și unul din viitoriĭ membriĭ aĭ academieĭ care va purta numele ilustruluĭ prozator.

Per.

A se vedea în corpul ziaruluĭ importante amănunte asupra articoluluĭ de reportaj „Febra tifoidă în Capitală."

CARNETUL MEŬ

1500 de contravențiĭ

In momente de reală primejdie pentru societate, putem constata deabea cît ne lipsește încă până să ne pătrundem de civilizația modernă.

Filozofăm adesea pe tema „țăranuluĭ refractar", care fuge de știința medicală și farmaceutică—și nu ne dăm seama că, în fond, noĭ ăștia din orașe am rămas în aceiașĭ dureroasă sălbătăcie, că afectăm erudiția, că practicăm cel maĭ ridicul și maĭ întristător snobism, jonglînd cu cuvintele: „higienă", „bacteriologie", „medicină".

Dovada acestuĭ adevăr aŭ făcut'o în ultimele treĭ-patru zile agențiĭ sanitarĭ, carĭ, controlând aplicarea măsurilor higienice impuse de consiliul de higienă al Capitaleĭ, aŭ fost nevoițĭ să dreseze 1500 procese de contravențiĭ: aceasta — a se nota bine —în 3-4 zile!

Noĭ, rafinațiĭ orașelor, carĭ ne epatăm în de noĭ cu ultimele terminologiĭ științifice, nu vom urmări nicĭ odată în mod practic pe restauratoriĭ, cofetariĭ, cafegiiĭ carĭ 'șĭ bat joc de sănătatea noastră, în desfiderea tuturor prescripțiilor sanitare.

Noĭ nu ne vom interesa de e filtrată, fiartă și în ce vase e ținută apa ce ni se oferă, căcĭ noĭ săntem oamenĭ, înainte de toate, subțirĭ, o nație de estețĭ, maĭ rafinațĭ în gusturĭ ca cel maĭ rafinat parizian, carĭ, prin urmare, trebue să remarcăm, în primul loc, dacă restaurantul, cofetăria saŭ cafeneaua ce vizităm, e destul de chic, *are* parchetele, perdelele *și* scaunele, *după ultimul cuvânt al modeĭ, servietele și farfuriile cu* monograme, *chelneriĭ, în* frac—chit *ca ceea ce se cheamă consumație să fie o vastă cultură de microbĭ.*

Dar nu numaĭ în localurile de consum, ci în înseșĭ gospodăriile noastre, în 24 de ore, agențiĭ sanitarĭ ar putea intenta 24 de miĭ de procese de contravenție la cele maĭ elementare prescripțiunĭ sanitare.

Am făcut revoluție la 48, loviturĭ de stat la 66, o să maĭ facem o serie de revoluțiĭ. — dar apă filtrată saŭ fiartă n'o să bem!

Fie, că al draculuĭ ne-am maĭ civilizatără!

E. D. F.

Cronica teatrală

Douloureuse

Erĭ seara a dat prima reprezentație trupa franceză de comediĭ, ce are în frunte pe admirabila artistă pariziană d-na Réjane.

Despre artistă nu pot vorbi azĭ așa cum așĭ voi. Cînd o artistă îțĭ prezintă ca repertoriu *Douloureuse, M-me Sans-Gêne, Sapho și Nora,* patru piese cu totul deosebite una de alta, nu poțĭ de la prima reprezentație să-țĭ închipuĭ puterea și varietatea talentuluĭ artisteĭ.

A fost admirabilă în *Douloureuse.* Dar cînd va dovedi că e admirabilă și în cele-l-alte piese, atuncĭ ne vom convinge că sîntem în fața unuĭ talent extra-ordinar, în fața uneĭ artiste geniale.

Réjane nu-țĭ face impresie prin poze, prin dicțiune limpede, prin gesturĭ plastice, ea te mișcă prin simțirea pe care o pune în interpretare. Vezĭ în jocul eĭ suferință reală, fără nicĭ un fel de grije de aceea ce se numește estetică. In scena cea maĭ mișcătoare, atuncĭ cînd femeia zdrobită cade în genuchĭ la picioarele bărbatuluĭ și îĭ cere ertare, Réjane, în mod foarte natural și așa cum se petrece în viața reală, nu îșĭ șterge numaĭ ochiĭ de lacrămĭ—obișnuitul gest teatral—dar îșĭ suflă și nasul și îl suflă într'adevăr. Dar cine s'ar gîndi să-ĭ facă cea maĭ mică imputare, de ce? Pentru-că scena întreagă e simțită, și nicĭ strigătul eĭ înăbușit, nicĭ căderea în genuchĭ, nicĭ acățarea eĭ de umeriĭ luĭ Philippe, nicĭ plînsul eĭ, nimic nu-țĭ face impresia că e studiat, căutat.

Uițĭ în fața aceleĭ scene că eștĭ la teatru și Réjane îțĭ pare într'adevăr nenorocita Hélène Ardan.

Este adevărat că a jucat rolul acesta de cîte-va sute de orĭ, și prin urmare a avut timpul să se încarneze în el, dar de sigur nu e o mare deosebire între jocul eĭ de aseară și jocul pe care l-a avut la prima reprezentație.

Aștept cu nerăbdare s'o văd în cele l'alte rolurĭ, pentru-ca să-mĭ pot da bine seama de talentul acesteĭ artiste.

*

Piesa, ca subiect, nu e nouă. Absolut aceiași ideie ca în *Le pardon* a luĭ Jules Lemaître. Deosebire de factură însă, afară de scena principală care îșĭ are similara în *Le pardon.*

La Douloureuse are însă pe lîngă miezul drameĭ — pe care îl compune amorul EleneĬ pentru Philippe și gelozia confidenteĭ Gotte des Trembles — o lungă descriere a uneĭ părțĭ din societatea pariziană. Este vorba în această piesă nu numaĭ de descrierea eroilor drameĭ, dar și de prezentarea mediuluĭ care a format pe aceștĭ eroĭ.

Viața pe care o duc toțĭ membriĭ acesteĭ societățĭ îĭ face maĭ pe toțĭ să urască viața liniștită, regulată; eĭ aleargă în fie-care moment după altă senzație. Și aci era, se înțelege, locul ca să se puie și chestia egalitățeĭ femeeĭ. Dacă i se poate contesta femeeĭ dreptul la egalitate cu bărbatul în o mulțime de chestiĭ; la amor, la iubire, la plăcerea ce rezultă din iubire, e foarte greŭ să i se conteste și chiar dacă în principiŭ i se contestă, toțĭ bărbațiĭ contribuesc în practică ca să-ĭ dea această egalitate femeeĭ.

Aceasta o simt foarte bine femeile din piesa d-luĭ Donnay și în primele acte ele învîrtesc toată discuția asupra acestuĭ punct.

Dialogul scînteetor de spirit te face să uițĭ lungimea acesteĭ discuțiunĭ care nu înaintează nicĭ cu un pas acțiunea și repetă lucrurĭ spuse și răspuse. Incontestabil că lucrurile, or cît de vechĭ cînd sînt prezentate bine, îșĭ recapătă farmecul noutățeĭ.

In adevărata acțiune a pieseĭ nu intrăm de cît la sfîrșitul actuluĭ al 2-lea. Primul act și cea maĭ mare parte a actuluĭ al 2-lea nu aŭ servit de cît numaĭ ca să ne descrie viața oamenilor în jurul cărora trebuia să să desfășoare piesa.

Cu toate acestea eroiĭ pieseĭ Hélène Ardan și Philippe Lamberty se deosibesc de toțĭ ceĭ l'alțĭ. Hélène nu caută noĭ senzațiĭ, ea caută un om

pe care să'l iubească și cînd l'a găsit, ar fi foarte fericită ca viața liniștită să poată ține cît de mult. Ea e zdrobită cînd află că omul pe care îl iubește a înșelat'o tocmaĭ cu prietena eĭ. Și aci e scena cea maĭ puternică, maĭ mișcătoare și maĭ naturală a piesei.

Philippe de asemenea, filosoful care perorează continuŭ în numele libertățeĭ, în actul întîĭ e teribil cînd află că chiar înainte de a'l fi cunoscut pe el, Hélène a avut un amant.

Urmează separația.

Piesa aceasta ca toate lucrările de căpetenie ale tînăruluĭ dramaturg Maurice Donnay, are tendința de a rupe cu teatrul de intrigă. E vorba de zugrăvirea moravurilor fără ca să se ție seamă de logica și interesul acțiuneĭ piesei.

Este adevărat că în primele două acte și în actul al 4-lea, autorul se ține de cuvînt dar în actul al 3-lea urmează tot școala veche și acest act se sfîrșește tot după școala veche cu scena culminantă a acțiunei.

In definitiv, Maurice Donnay, în această piesă pune maĭ mult sos de de cît carne și pentru că sosul a picant și interpretarea admirabilă piese are succes.

Actul al patrulea are o singură scenă, scena reconciliațieĭ. Nimic noŭ, poate doar extrema simplicitate. Lumea se aștepta la o scenă între cele două femeĭ rivale, dar această scenă nu există, eŭ cred în detrimentul pieseĭ. Finalul e banal și șterge impresia pe care a produs'o actul al III-lea.

*

D. Calmettes care joacă pe Philippe are un rol ingrat și sacrificat de autor; a fost foarte bine în rolul săŭ de și cred că în unele scene putea să aibă maĭ multă căldură.

D-na Archambaud și toți ceĭ-l'alți artiști aŭ contribuit ca să facă din reprezentația aceasta o reprezentație de elită.

I. C. B.

IMPRESIUNI și PALAVRE

Victima pălăriilor

Cu ce dor nu așteptam eŭ sosirea d-neĭ Réjane! Pentru un om care a avut fericirea să guste teatrul francez, să audă pe fruntașiĭ arteĭ dramatice din Paris, e o adevărată plăcere să'ĭ revază la noĭ. Cînd eștĭ silit să mănîncĭ bucate ordinare, grele și prost gătite, cu ce deliciŭ savurezĭ un prînz excelent!

Am mîncat maĭ de vreme, m'am îmbrăcat în grabă și am alergat la *teatrul Lyric*. Cînd am ajuns la locul meŭ și m'am încercat să văd ce se petrece pe scenă, m'am crezut așezat într'o cîmpie cu iarbă înaltă care 'mĭ acoperă orizontul. Intreg stalul este ocupat de doamne și de niște pălăriĭ carĭ cu sumeție își ridică zarzavaturile și penajele pînă la lojile de sus. In fața mea sînt două pălăriĭ. Așĭ putea, făcîndu-mă mic să privesc printre spațiul dintre ele. Nu se poate însă! In fața acestuĭ gol salvator există o pălărie teribilă care îl umple cu prisos. Mă încerc să privesc pe delăturĭ și sînt împiedecat de niște penajurĭ asasine carĭ se văd eșind la iveală cu treĭ băncĭ înaintea mea. La dreapta, la stînga, înainte din toate părțile sceneĭ o pădure deasă îmĭ acoperă vederea și orĭ cît sînt eŭ de înalt, mă pune în imposibilitate să pot zări pe actorĭ. Din cînd în cînd, pot vedea o singură minută trăsăturile lor. E momentul cînd una din pălăriĭ se deplasează la dreapta saŭ la stînga și din fericire locul lăsat liber, nu este imediat acoperit de o alta.

E oribil lucru să ascultĭ patru acte în asemenea condițiunĭ! Și neplăcerea se mărește cînd pe lîngă că nu vezĭ, nicĭ nu auzĭ bine. *Teatrul Lyric* din nefericire are o acustică mizerabilă. Iți vine să turbezĭ, îțĭ scapă o mulțime de cuvinte de spirit, de replice viĭ, iar de jocul figurilor eștĭ lipsit cu totul ca și cînd s'ar juca piesa după o perdea. Și ca mine eraŭ încă zecĭ și sute de victime. Insă-șĭ femeile cad victime acesteĭ mode. Lîngă mine stătea o doamnă mititică, că aĭ fi băgat-o în buzunarul blaneĭ. Era o adevărată tortură, toate mișcările gimnastice ce le făcea ca să vadă ceva de pe scenă, eraŭ nefolositoare. Intr'un moment de desperare s'a ridicat în picioare. A trebuit însă să se așeze, grație protestărilor celor din urmă. S'a resemnat biata femee, dar par'că îĭ venea să plîngă de ciudă, uitînd că și pălăria eĭ făcea umbră la atîțea nenorocițĭ carĭ îĭ stăteaŭ în stalurile d'inapoia eĭ.

Dacă n'așĭ fi un bărbat sceptic și blazat, așĭ protesta cu indignare și așĭ cere suprimarea pălăriilor la teatru și introducerea moravurilor din Germania și Franța, unde pălăria se lasă la vestiar...

Știŭ însă că predic în deșert și de acum înainte mi-am făcut jurămîntul să nu iaŭ alt loc de cît în banca întîia saŭ a doua cel mult.

Asta nu împiedecă pe aceia carĭ aŭ maĭ multă energie ca mine, să protesteze și să alcătuiască *liga anti-pălăristă* avînd ca strigăt de raliare: **Jos pălăria!**

Chițibuș

Poșta luĭ Chițibuș. — Maria—Angelica.— *Prea tîrziŭ ca să-țĭ pot satisface dorința. Miĭ de regrete.*

Litere-Arte-Științe

Dintr'o fondațiune a societățeĭ preseĭ din Viena, s'a acordat un premiŭ de 2000 leĭ poetuluĭ german modern Dettlef de Liljenkron. Acesta, un fost ofițer austriac, este cel maĭ de frunte poet german și liric al timpuluĭ, ceea ce nu'l împedică să piară aproape de foame. Premiul acordat devine decĭ în cazul special un ajutor meritat și la vreme venit.

*

Tînărul scriitor german Ludwig Fulda, a căruia piesă „Talismanul“ a avut un enorm succes, a scris o nouă dramă intitulată „Amiciĭ tinerețeĭ“. Piesa se va da astăzĭ pentru prima oară pe scena teatruluĭ imperial din Viena. Fulda a și sosit în acest oraș în care faima, pe care și-a cucerit-o la Berlin îĭ este maĭ cunoscută de cît operile.

*

Unele din cele maĭ frumoase poeziĭ ale Carmen Sylveĭ, aŭ apărut într'un elegant volum, traduse de tînărul poet A. Toma. Numele acesta e cunoscut cititorilor romînĭ, carĭ aŭ remarcat probabil, că A. Toma excelează ca traducător din limba germană.

CRONICA

Satele luĭ conu Năstase

Prin mahalalele luĭ Lungu, Crețu și Ciungu e discuție la cataramă. Aŭ auzit bieții oamenĭ că conu Năstase Stolojan are de gînd să înființeze niște sate *model* pe malul Dunăreĭ și acum se sfătuesc cam cum ar face să devie și eĭ ceva acolo.

— Apoĭ doar că pentru noĭ se și înființează! zice de o dată unul maĭ limbut.

— Cum asta?

— Iac'așa! Aĭ noștri de la putere, văzînd că nu maĭ aŭ *locurĭ* și pentru noĭ în Bucureștĭ și știind c'or să maĭ vie drăguș la căuș, s'aŭ gîndit să ne creeze sate a-parte.

— Că bine zicĭ, frate. Și-o să fim noĭ autorităță acolo?

— Firește! zice mîndru ăl cu limbuția.

Și tot așa 'nainte. Unul spune una, altul alta—și discuția nu maĭ ia sfîrșit. Ba acuma este vorba ca cetățeniĭ mahalalelor, ăĭ carĭ reprezintă forța partidelor noastre istorice, să ceară printr'o petiție ca satele *model* să fie înființate pînă conu Năstase maĭ e la putere.

— Zăŭ așa! exclamă în cor cetățeniĭ; Stan să ne cheme și tot ar fi rușine să ne scape-așa puĭ de noroc...

...Eĭ, coane Năstase, vezĭ ce-aĭ făcut?.. Te-aĭ apucat de șotiĭ și țĭ-aĭ pus... *forțele* în mișcare. De-acuma să te vedem pe unde aĭ să'țĭ scoțĭ... căciula,—căcĭ orĭ daĭ oamenilor sate, orĭ te vezĭ cu nea Istrate.

Anar.

Din Galațĭ

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

In sfîrșit, epizootia de febră aftoasă, care a bîntuit cu furie de cît-va timp printre vitele din județul nostru, a început să descrească. Intr'adevăr, din treĭ-zecĭ și două de comune bîntuite de febra aftoasă n'aŭ maĭ rămas astăzĭ de cît șease-spre-zece. Epizootia de febră aftoasă a asistat, în timpul celeĭ de a doua jumătățĭ a luneĭ Octombrie, în treĭ-zecĭ și două de comune și s'a declarat la 7610 vite, dintre carĭ s'aŭ însănătoșit 6912 și aŭ rămas bolnave 698; printre rîmătorĭ ea a bîntuit în opt comune, atăcînd 1049 capete dintre carĭ 937 s'aŭ însănătoșit, iar 192 aŭ rămas bolnave; în sfîrșit, epizootia de febră aftoasă a bîntuit printre oĭ în treĭ comune, fiind bolnave 108 oĭ, carĭ s'aŭ și însănătoșit. Actualmente, cum această boală se află spre declin, a început să se dezinfecteze toate satele pe unde epizootia de febră aftoasă a făcut ravagiĭ.

De la port

In timpul celor din urmă cîte-va zile aŭ eșit pe Dunăre, prin gura Sulineĭ, opt bastimente, reprezentînd o capacitate totală de 11.401 tone. Cel maĭ mare bastiment plecat în timpul acesta a fost *Ambasador*, sub pavilion englez, de o capacitate de 2037, tone, încărcat cu cereale pentru Rotterdam. Asemenea, încărcate cu cereale, aŭ fost și cele-l'alte bastimente plecate.

Intru cît privește mișcarea din port ea este cam slabă; o activitate maĭ mare se crede că va avea loc pe la sfîrșitul acesteĭ săptămînĭ și începutul săptămîneĭ viitoare. Același lucru și întru ce privește piața, care, ca și cea din Brăila, este calmă și fără dispoziție de cumpărare pentru grîne, dar aproape neschimbată pentru articolele celel'alte.

Corespondent.

Un bucureștean pe zi

Teodor Ionescu

Foarte cunoscut de lumea comercială, de oare-ce este șeful vămeĭ de la Poșta Centrală. E frate cu d. Luca Ionescu, prefectul de Constanța și a ajuns la acest post însemnat și de încredere, grație munceĭ onestitățeĭ și chipuluĭ cum își îndeplinește funcțiunea sa.

Indeplinindu-șĭ datoria, cere și de la subalterniĭ săĭ să 'l imiteze și ast-fel a făcut din biuroul săŭ de vamă, un oficiŭ în care publicul este servit repede, fără de șicane.

Per

CARNETUL JUDICIAR

Primar ros de șoarecĭ

O doamnă norocoasă posesoare a unuĭ los de ale primărieĭ capitaleĭ, eșit la sorțĭ pentru suma de cincĭ-zecĭ de miĭ de leĭ, a intentat proces primărieĭ să'ĭ plătească suma. Primăria se împotrivește, pentru motivele pe carĭ le vețĭ vedea. La tribunal d-na a pierdut și a făcut apel la curte.

— Nu 'nțelegem pentru ce onorata primărie se împotrivește la plată, spune avocatul reclamanteĭ; noĭ prezentăm losul, titlul nostru, primăria n'are de cît să prezinte baniĭ; hîrtie 'ĭ dăm, hîrtie primim și noĭ, nu cerem aur, numaĭ să ne dea.

— Nu putem da baniĭ pe presupunerĭ, răspunde avocatul primărieĭ. De unde știm noĭ că losul nu-ĭ falș? Uitați-vă și observațĭ că tocmaĭ d-nu primar lipsește din los. D-na pretinde că lipsește pentru că 'l-a ros șoareciĭ. Dar de unde știm noĭ că tot losul n'a fost perfect imitat și că numaĭ iscălitura primaruluĭ n'a putut fi imitată și prin urmare că rosul șoarecilor *n'a* fost intenționat? Apoĭ să maĭ observațĭ că losul e rupt în două și lipit pe hîrtie de țigară. De unde știm noĭ că nu s'aŭ luat două jumătățĭ (una cu seria și alta cu numărul) de la niște losurĭ carĭ n'aŭ eșit, ca să se combine numărul și seria losuluĭ eșit la sorțĭ. Deci, rog pe onor. Curte să respingă apelul.

Curtea însă, pentru maĭ multă lumină, a hotărît facerea uneĭ expertize ca să se constate dacă d-l primar din los a fost ros de șoarecĭ cu dinadinsul orĭ numaĭ din întîmplare; cu alte cuvinte, dacă losul e adevărat orĭ falș.

Condeiŭ.

MEMENTO

— **Vinerĭ**, *7 Noembrie, 1897* —

〰 Academia romînă ține ședință, la ora 1 p. m.

〰 Pronunțarea sentințeĭ în procesul căp. Stănciulescu.

〰 La Casație începerea dezbaterilor în procesul Zappa.

〰 Deschiderea noueĭ liniĭ de tramway: Banca Națională-Coloseul Oppler.

〰 Ultima ședință a Sinoduluĭ.

〰 La ministerul de războiŭ întrunirea inspectorilor generalĭ aĭ armateĭ.

Spectacole

Teatrul Național.— *Ernani*, operă în 4 acte de Verdi,

Teatrul Liric. — A treia reprezentație a d-neĭ Réjane cu *Sapho* de Alphonse Daudet.

Teatrul Hugo. — Debutul Brebion, Sisters Mordon, Mendozza și întreaga trupă.

Teatrul Boulevard. — Lynnès, Fagette, Cinq Batignolles, Hilarys-Tordant, etc. etc.

Sala Bragadiru: Concertul orchestreĭ Oscar Pursch.

Café Boulevard: Concertul orchestreĭ Weinberger.

Café Naționala: Concertul capeleĭ de dame.

ACTUALITATI

Atentat politic

Senatul brazilian a votat starea de asediŭ pentru teritoriul federal al republiceĭ, aceasta în vederea atentatelor politice carĭ devin tot maĭ dese. Telegraful ne-a anunțat despre asasinatul îndreptat împotriva președinteluĭ republiceĭ, dr. Prudent de Moraes, a căruia victimă a fost ministrul de războiŭ, mareșalul Bettencourt, care sărise să scape pe președinte. Votul senatuluĭ dovedește însă că asasinatul nu e privit ca un act izolat, ci ca un act pornit de la o asociațiune politică, și anume de la clubul militar saŭ de la clubul jacobin.

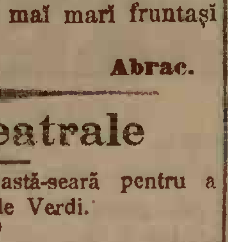
de Moraes

Jacobiniĭ sînt în Brazilia o sectă politică, națională, care pretinde monopolul patriotismuluĭ. Eĭ aŭ o ură sălbatecă în contra a tot ce e străin, și străin este pentru dînșiĭ tot cel ce nu e născut în Brazilia din părințĭ brazilienĭ. Jacobiniĭ pretind că lor li se cuvin toate slujbele și consideră maĭ ales budgetul ca o pradă a lor. Eĭ se sprijină pe armată, saŭ maĭ bine zis pe acea parte din armată, care consideră republica, de oare ce s'a procamat printr'un pronunciamento militar, ca o proprietate a eĭ.

Jacobiniĭ aŭ declarat o luptă pe viață și pe moarte președinteluĭ, de Moraes, care e un om integru și de o onestitate rară, și care'șĭ ia misiunea în serios. Aceasta nu le convine Jacobinilor, carĭ, nu'ĭ vorba, sînt o infimă minoritate, dar această minoritate e primejdioasă.

In Martie 1898, puterile președinteluĭ de Moraes expiră, și lupta se va ca din noŭ în alegerile pentru președenția republiceĭ. Jacobiniĭ fiind, după cum am maĭ spus,—foarte puținĭ la număr, nu vor putea reuși la alegerĭ de cît terorizînd pe alegătorĭ. Atîta vreme însă cît va rămîne de Moraes, teroarea nu se va putea răspîndi, iată de ce Jacobiniĭ îl urmăresc cu atîta furie acum, chiar în ajunul zileĭ în care se vor scăpa în tot cazul de dînsul.

Cît privește pe nenorocitul ministru de războĭ, mareșalul Bettencourt, Jacobiniĭ îl uraŭ tot așa de mult ca și pe d. Moraes. Aceasta pentru că n'a permis nimănuĭ ca să calce disciplina și a pedepsit în modul cel maĭ aspru pe contravenențiĭ la legea și la regulamentele militare.

Bettencourt

Jacobiniĭ uraŭ pe Bettencourt maĭ ales de cînd înăbușise cu forța răscoala ce izbucnise în școala militară, al căreia elevĭ eraŭ în mare parte fiĭ aĭ celor maĭ marĭ fruntașĭ aĭ lor.

Abrac.

Stirĭ teatrale

La Operă se dă astă-seară pentru a doua oară *Ernani* de Verdi.

*

Astă-seară la Teatrul Lyric trupa d-neĭ Réjane joacă *Sapho*, dramă de d. A. Daudet.

Sâmbătă *Nora* de Ibsen..

Afară de cele patru reprezentațiĭ d-na Réjane va maĭ da două reprezentațiĭ Duminică. Una la 2 ore p. m. cînd se va juca *M-me Sans-Gêne* de V. Sardou, iar la 8 ore seara va da *Demi-monde* de Al. Dumas-fils.

*

Pamela, noua piesă a d-luĭ V. Sardou, scrisă pentru d-na Réjane, se va juca la Paris la începutul luneĭ Ianuarie.

FEL DE FEL

Zidler mort. —Din Paris sosește știrea despre moartea luĭ Zidler, unul din cele maĭ cunoscute tipurĭ ale mareluĭ oraș. Zidler a fost la început calfă de măcelar, maĭ tîrziŭ însă a intrat într'un magazin de ghete unde a strîns multe parale și și-a însușit maniere maĭ elegante. El a înființat multe din localurile de petrecere, corĭ aŭ fost și sînt în parte încă și astăzĭ cele maĭ en vogue. El a înființat marele hipodrom, și maĭ ales renumita sală de dans Moulin rouge, care are încă și astăzĭ o reputațiune universală. Ultima creațiune a luĭ Zidler a fost reintroducerea procesiuneĭ „Boeuf gras“. Bătrînul bărbat care se bucură de o mare popularitate a murit instantaneŭ și pe neașteptate.

*

Aventurile uneĭ cărțĭ poștale.— Un cetitor trimete ziaruluĭ vienez *Neue Freie Presse* o carte poștală care a ajuns abia după 13 anĭ în mîna adresantuluĭ. Carta a fost pusă la 29 Maĭ s. n. 1884 la poșta din Thorn Prusia, și era adresată pentru Teschen (Austria). In acest oraș ajunse după 2 zile, nu fu însă predată, ci o regăsim—nu se știe din ce motive, la Troppun, de unde a fost retrimesă și a ajuns abia la 6 Noembrie s. n. iarășĭ Teschen. Vechia cartă dovedește și schimbarea politică din Austria. In 1884 stampila poartă inscripția Teschen, acum inscripția sună pe polonezește *Cieszyn*. Poate dacă maĭ zăcea cît-va timp în archive, stampila ce s'ar fi pus apoĭ pe cartă ar fi avut gravată o inscripție în limba Volapuck.

*

Dreyfus saŭ Esterhazy. — Fratele ex-căpitanuluĭ Dreyfus acuză pe majorul Walsin Esterhazy ca vinovat de crimele de carĭ e acuzat ex-căpitanul. Majorul Esterhazy este de origină ungurească, — el este urmașul fiuluĭ natural al uneĭ contese Esterhazy, al căreia titlu și o parte din blazonul căreia și-a însușit. Walsin Esterhazy e născut la 4 Decembrie 1847. Tatăl săŭ a fost general în armata franceză. Un unchiŭ saŭ un bunic al săŭ a fost de asemenea general. Majorul Esterhazy susține că s'a țesut un complot în contra luĭ de către familia Dreyfus, care'l știe ușuratec și desfrînat. El a amenințat în maĭ multe rîndurĭ cu moartea, pe fratele ex-căpitanuluĭ.

Revista publicațiunilor

Bronzes par Alexandre Macedonschi, un volum format special de 250 paginĭ. Ediție de lux. 10 leĭ exemplarul. Cu o prefață de Alex. Bogdan-Piteștĭ.

D. Macedonschi, cunoscut poet, a dat acum cîte-va zile la iveală un volum de versurĭ în limba franceză.

Un poet romîn deja cunoscut, care scrie în o altă limbă de cît a sa, e ceva care nu se întîmplă în toate zilele.

Se înțelege că nu este aci locul să vorbim despre meritele artistice ale autoruluĭ. Nu facem de cît să semnalăm apariția volumuluĭ și să'l recomandăm acelora carĭ se interesează de literatură și în special celor carĭ urmăresc evoluțiunea talentelor din țara romînească.

La această lucrare d. Bogdan-Piteștĭ a scris o prefață.

Asupra volumuluĭ acesta vom reveni, la timp.

SERILE BUCUREȘTILOR

— Capșa —

Capirșicul, v'lanul și extra-becarul aŭ fost deslocuite la „Café Capșa“ de către reportajul, filozofia și, dacă voițĭ, întru cît-va și de literile bucureștene.

Aci reporteriĭ fac filozofie, filozofiĭ reportaj și literațiĭ politică europeană.

In fie-care seară trebue să „circule“ ceva la cafeneaua Capșa. Azĭ circulă un zvon, mîine un cuvînt de spirit, și cel mult la treĭ zile știrea despre demisia cabinetuluĭ.

De consumat, se consumă șvarțurĭ, lichelurĭ și une-orĭ și infamiĭ.

Confratele Tomiulesco ține *cercle*, d-nu Gogo Fillorrrian dă din „șurșă pozitivă“ o sumă de „nuvele senzaționale“, Delavrancea își plasează înțepăturile la adresa d-luĭ Sturdza, pe cînd Aurel Popovicĭ ține o conferință naționalistă membrilor „Ciclopedieĭ“.

In *confiserie* „c'est tout autre chose“. Aci s'a refugiat *la haute noce*, acĭ, după teatru, *mondu* face *chambrée*, iar proletariĭ antichambrée, mulțumindu-se să rămînă simpliĭ capsomanĭ, fără a vizita pe Capșa.

Lafit

DIN IAȘI

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Repertoriul teatruluĭ. — Un incendiŭ. — De la consiliul comunal

Zilele astea cîțĭ-va societarĭ aĭ teatruluĭ local s'aŭ întrunit și aŭ discutat asupra reformeĭ repertoriuluĭ, aceasta din cauză că reprezentațiile trupeĭ romîne sînt din ce în ce maĭ slabe și nu atrag destulă lume la teatru. De o cam dată s'aŭ ales din vechiul repertor următoarele piese de mare spectacol: *Don Juan de Marana, Faust, Curierul din Lyon, Ingerul morțeĭ, Baniĭ, Gloria și femeile, Amor și crimă, Asul de treflă, Regimentul* și *Crimă și pedeapsă*. Din repertoriul național se vor reprezenta piesele luĭ Millo, Carageale și Alexandri. Cu un așa repertor actoriĭ speră că veniturile societățeĭ se vor mări și nu vor maĭ vedea producîndu-se două sute de leĭ, cum s'a întîmplat adesea, pe seară.

Un incendiu

Marțĭ noapte, pe la orele nouă, un incendiu îngrozitor a izbucnit în tîrgușorul Galata, de lîngă Iașĭ. Crezîndu-se că arde ospiciul de infirmĭ din Galata, multă lume din oraș alergă la locul incendiuluĭ. Focul a luat naștere de la casa locuitoruluĭ

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL

No. 24

UCIGAȘUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Ușĭ încuiate

VIII

Ancheta

— Și s'a prezentat această ocaziune?...

— Incă nu. Dar va veni vremea, căcĭ Grațian s'a distins ca un comerciant de primul rînd, și a adus foarte marĭ serviciĭ d-luĭ Lemarchand.

Or, cum Horațiŭ nu era destul de vrednic ca să succedeze vre-odată socruluĭ săŭ, e natural ca contele să'șĭ retragă făgăduiala.

— Trebue să ne îndreptăm cercetările asupra luĭ Servian, zise deodată procurorul.

— In ce sens?

— Asta nu știŭ, dar îmĭ miroase că în toate milioanele astea carĭ se învîrtesc, suflă un vînt de pasiune, de desfrînare, care trebue să ne facă a lucra în această direcție... Dacă vrem să ajungem la un rezultat.

Judecătorul zise foarte serios:

— Vom vedea!

— Să nu pierdem un minut și să studiem pe Grațian.

Să ne silim a-ĭ cunoaște viața, amiciĭ și relațiunile sale...

Să știm dacă în timpul din urmă n'a avut supărărĭ fie cu d-nul Lemarchand, fie alt-unde-va...

In fine, să adunăm amănunte precise asupra feluluĭ săŭ de a fi și a situațieĭ sale exacte.

Nu se poate ca la Paris saŭ alt-unde-va să nu găsim un agent, capabil să ne găsească toate astea...

— N'o să aĭ nicĭ unul atît de priceput ca Guérin.

El seamănă cu d-ta, scumpul meŭ amic—și te rog să nu te superĭ de observația mea—căcĭ sînteți de o potrivă de inteligențĭ, de o potrivă de dibacĭ, numaĭ că sîntețĭ prea iuțĭ, prea grăbițĭ de a afla rezultatul...

Eŭ, zise el cu surîsul săŭ blînd și plăcut, sînt maĭ moale, în schimb..

— Da, zise cu convingere Jeantel, dar atît de prudent și conștiincios...

Procurorul îl bătu pe umăr...

— Noĭ nu putem să ne schimbăm, zise el. D-ta eștĭ de la Miază-noapte eŭ de la Miază-zi; avem fie-care calitățile și defectele noastre.

— Atuncĭ să ne încercăm a face un tot complect din noĭ doĭ... și să fim unițĭ în loc de a ne despărțĭ...

— De sigur!... nicĭ nu cer maĭ mult, zise procurorul cu sinceritate.

De alt-fel, adăogă el, cine ar putea să nu cedeze stăruințeĭ d-tale, scumpul meŭ amic?

Cine-va bătu la ușă,

— Interoghează pe toțĭ Picardieniĭ aceștia, zise d. Jeantel judecătoruluĭ, d-ta știĭ să le vorbeștĭ maĭ bine de cît mine.

— Da, dar cu condiția ca să'mĭ spuĭ toate observațiile d-tale asupra lor—cînd vom fi singurĭ—căcĭ aĭ o pătrundere adîncă, ne maĭ pomenită.

— Primesc.

Apoĭ, bătăile în ușă continuînd, el zise maĭ tare:

— Intră!

Era al doilea vizitiŭ, acela care dusese pe Grațian la gara Abbeville; el se numea François Charpentier.

Judecătorul îl întrebă liniștit, ca să nu se observe că pune prea mare preț pe răspunsurile ce le căpăta.

El îl făcu ca să-ĭ dea cele maĭ micĭ lămurirĭ asupra conteluĭ Plessis.

Acesta se suĭ în trăsură de la Parcul Francières și păru foarte preocupat în tot cursul drumuluĭ.

— In cît timp aĭ ajuns la Abbeville?

— O, în foarte puțin! Paddy al nostru fugea ca vîntul și d-nul conte care mîna, îl făcu să zboare.

Chiar s'a întîmplat și un lucru de neînțeles: sosind la gară, Paddy se opri de la sine, d-nul conte nicĭ nu băgă de seamă și am trebuit să'l fac atent de două orĭ, de oare-ce se anunțase deja trenul de Boulogne și cum el se oprește numaĭ pentru cîte-va minute, d-nul conte putea să'l scape.

In adevăr, d-nul conte de-abia avu vreme să se suie în vagon, fără să maĭ aștepte biletul.

— L'aĭ văzut urcîndu-se? întrebă Servian cu bunătate.

— Da, răspuuse scurt vizitiul; chiar dnul șef de gară ĭ-a dat biletul cînd trenul se pusese deja în mișcare, și dnul conte ĭ-a strigat:

— Vețĭ lua plata de la servitor...

— Și aĭ făcut aceasta?

— Nu, d-le, fiind-că nu aveam la mine destuĭ banĭ. Dar i se vor plăti..

— Da, da, nicĭ se îndoește cine-va de asta...

Vizitiul spunînd tot ce știa, fusese înlocuit cu un altul.

Și așa maĭ departe, toată casa....

Dar nimenea nu putu să dea un amănunt saŭ o lămurire folositoare.

In timpul acesta se anunță d-luĭ Jeantel că o bătrînă din Ailly știa ceva.

Se grăbiră să o primească.

Ea se numea Adela Robert și era moașa satuluĭ de vre-o jumătate de veac.

— Ce aĭ de spus justițieĭ babo? zise Servian cu accentul săŭ picard, cu care, cînd voia, dădea țăranilor încredere căcĭ în acest magistrat atît de orect și puțin cam rece, eĭ recunșteaŭ un om de sîngele și rasa lor.

— Poate am să spuĭ multe și poate nimic.

— Vorbește ca să te auzim.

— Eĭ bine, azĭ noapte veneam de la Bellancourt unde am lecuit o bolnavă. Și, cum ajungem în dreptul luĭ Saint-Luc, persoana care mă însoțea avu frică foarte mare.

— De ce?

— Drace! Era în noaptea Sîmbeteĭ morților cînd biețiĭ morțĭ se scoală spre a cere iertare de la ceĭ viĭ. La ora asta nu se aude nicĭ o șoaptă căcĭ toată lumea are frică.

Ea se opri.

— Spune, spune maĭ departe, zise judecătorul; ce aĭ văzut?

— O lumină care avea o formă înspăimîntătoare.

— In ce loc?

— Chiar în parcul casteluluĭ. Apoĭ ea se apropia de casă.

Dar asta n'a fost lumină curată, sînt convinsă că nu!

Mergea, mergea că par'că avea pe necuratul într'însa.

O vedeam într'un loc, pe urmă de odată sărea la altul...

Chiar Janvier care mă însoțea se sperie atît de tare în cît leșină.

— Uite o stafie a casteluluĭ, îmĭ zise el; o să ne iasă în cale..

Și dințiĭ îĭ clănțăneaŭ de frică, par'că ar fi fost geamparale.

Voia să mă lase acolo și să se întoarcă la Bellancour.

Eŭ, nu'mĭ fac închipuirĭ de astea. Știŭ eŭ că morțiĭ nu maĭ învie nicĭ odată și cu atît maĭ puțin în noaptea morților ca în cele-l'alte!...

Ea scăpă o lacrimă gîndindu-se la ceĭ doĭ copiĭ pe carĭ ĭ-a pierdut în floarea vîrsteĭ unul după altul, și pe carĭ nu i-a maĭ revăzut după ce ĭ-a răpit cruda moarte...

— Și apoĭ? zise judele...

— Lumina reapăru la cîțĭ-va pașĭ înaintea noastră. Atuncĭ fricosul de Janvier își luă picioarele la spinare și fugi ca un iepure care vede ciiniĭ la spatele săŭ...

Eŭ mi-am văzut de drum, singură.

— Fără frică?

—De ce, mă rog?.. Știe toată lumea că biata Sagette nu poartă podoabe pe dînsa și n'a făcut nicĭ un răŭ nimănuĭ.

— Și lumina, ce s'a făcut? întrebă Servian: Aĭ maĭ revăzut'o?

— N'am maĭ văzut'o o bucată de vreme, dar cum ajunseĭ la delușorul care domină Saint-Luc, îmĭ întorseĭ capul și o văzuĭ din noŭ, dar de astă dată se depărta.

(Va urma)

Ioan Popovici şi aŭ ars două stogurĭ de fîn, două girezĭ de pae şi cincĭ glugĭ marĭ de cocenĭ. După cercetările primaruluĭ din Galata, s'a constat că focul a fost pus. Casa luĭ Popovici a fost scăpată şi, distrugîndu-se gardurile şi poieţile din jurul stogurilor de fîn, focul a putut fi oprit de a se întinde. Pagubele cauzate de incendiŭ se urcă la suma de peste două miĭ leĭ.

De la consiliul comunal

In şedinţa de acum două zile a consiliuluĭ comunal local s'a aprobat înfiinţarea unuĭ iarmaroc la Şipote şi s'a votat suprimarea şoseleĭ judeţene Iaşi-Roman de la Voineştĭ înainte, menţinîndu-se în sarcina consiliuluĭ întreţinerea aceste şosele numaĭ de la Iaşĭ la Voineştĭ. Tot în şedinţa de acum două zile a consiliuluĭ s'a admis a se ridica din sarcina judeţuluĭ întreţinerea hortunelor de şosele aflate de la bariera la zona oraşuluĭ şi carĭ cad în sarcina comuneĭ Iaşĭ şi s'a votat un viriment de 135 leĭ în budgetul spitaluluĭ Podu-Iloae pentru plata asigurăreĭ. Intru cît priveşte discutarea raportuluĭ consilieruluĭ Stavăr asupra schimbăreĭ reşedinţelor maĭ multor comune, ea s'a amînat pentru altă dată; asemenea s'a amînat şi cererea unor comune de a se desfiinţa comuna Roşcanĭ şi a se înfiinţa în locu'ĭ o alta, anume Vlădenĭ.

Coresp.

Ediţia de dimineaţă

Telegrame

— (Serviciul „Agenţieĭ Romîne") —

Discursul luĭ Frantz Iosef

Viena, 6 Noembrie.—Aproape toate ziarele califică discursul rostit erĭ de împărat, ca mesagiul de pace eminamente preţios. Relevează maĭ cu deosebire pasagiile privitoare la concertul european, la tripla alianţă şi la bunele relaţiunĭ cu Rusia, în care ele văd o garanţie solidă de pace.

„Fremdenblatt" zice că raporturile amicale ale Austro-Ungarieĭ cu Rusia sînt de foarte mare însemnătate pentru toată Europa. In urma acestor raporturĭ, cîte-va state balcanice aŭ intrat într'o eră de reculegere şi de consolidare internă în care le precedase deja Romînia.

Imprumutul turcesc

Constantinopol, 6 Noembrie.— Imprumutul de 800000 lire cu Banca otomană s'a încheiat. 200000 lire se vor vărsa îndată după semnarea ce se va face azĭ.

Aplanarea conflictuluĭ austro-turc

Constantinopol, 6 Noembrie.—***Baronul de Calice a primit după miezul nopţiĭ o notă de la Poartă, acordînd toate satisfacţiunile cerute de Austro-Ungaria în privinţa afaceriĭ din Mersina.***

Incidentul este considerat ca închis.

Buletin atmosferic

Institutul Meteorologic

Bucureştĭ 6 Noembrie, 12 ore ziua.
Inălţimea barometrică la 0°766.8.
Temperatura aeruluĭ 6°6
Vîntul calm
Starea ceruluĭ: foarte noros
Temperatura maximă de erĭ, 9°
„ minimă de astăzĭ—3°
Temperatura a variat la noĭ între 14° şi—6°

Erĭ timp închis si liniştit. Către seară s'a înseninat. Temperatura s'a coborît în toată ţara şi maĭ ales în Moldova. Cea maĭ ridicată temperatură a fost—12° la Striharet. Ceaţa groasă a fost la Vasluĭ, Bacăŭ, Brăila şi Giurgiu. Barometrul a crescut în toată ţara, în mijlociu cu 2 milimeţri.

Astăzĭ nor şi timp rece, către amiază cerul s'a acoperit cu totul.

Noua asociatie studenţeasca

INFORMAŢIUNI

Comitetul naţional studenţesc anunţă pe domniĭ studenţĭ să se întrunească Sâmbătă 8 Noembrie—Sf. Mihail—la orele 8 jum. la Ligă, str. Nouă No. 3, de unde vor porni în corpore, împreună cu drapelul albastru la biserica Mihaĭ-Vodă.

Curtea de apel secţia II-a din Capitală se va pronunţa astăzĭ în procesul pe care ex-căpitanul Stănciulescu l'a intentat ministeruluĭ de războiŭ, cerînd să i se plătească pensia de fost căpitan.

Zilele acestea s'aŭ maĭ vîndut la ţăranĭ de către ministerul de domeniĭ, următoarele moşiĭ: Petroasa, Bădeniĭ şi Pîrscovu-Lunca-Frumoasă, din judeţul Buzăŭ, şi Slasoma din judeţul Mehedinţĭ.

La ministerul de războiŭ se lucrează la tablourile de înaintărĭ în armată ce se vor face pe ziua de 28 Noembrie.

Intrunirea şefilor diferitelor serviciĭ de la ministerul de domeniĭ, care trebuia să aibă loc aseară în localul aceluĭ minister, s'a amînat pentru altă dată, din cauza plecăreĭ la Galaţĭ a directoruluĭ ministeruluĭ.

Apelul făcut de fostul conductor de tren Const. Ionescu, care a furat dintr'o ladă poştală 18,000 de leĭ şi a fost condamnat la un an de zile închisoare, a fost respins de secţia III-a din Capitală.

Consiliul de familie al d-luĭ Radu Văcărescu începuse maĭ de mult tratărĭ cu diferiţĭ bancherĭ din străinătate pentru realizarea unuĭ imprumut.

Aflăm din sorginte autorizată că tratările aŭ reuşit şi că s'a format la Viena un consorţiŭ de bancheriĭ d'acolo carĭ vor da consiliuluĭ de familie Văcărescu 4 milioane leĭ pentru a putea achita toate datoriile contractate de d. Radu Văcărescu.

In primul rând se vor achita ipotecile de pe moşiile d-luĭ Văcărescu, apoĭ reprezentantul consiliuluĭ de familie va intra în tratărĭ cu aceĭ carĭ posedă poliţe iscălite de d. Radu Văcărescu.

Pe ziua de 27 Octombrie aŭ fost admişĭ în şcoala specială de finanţe 30 de elevĭ,

Regele este hotărît să sosească în Capitală în ziua de 13 Noembrie. Dacă însă timpul urmează a fi frumos, regina va rămîne la castelul Peleş, unde regele se va reîntoarce chiar în seara zileĭ de deschidere a corpurilor legiuitoare.

Tribunalul de Ilfov a admis cererea primărieĭ Capitaleĭ pentru evacuarea caseĭ d-luĭ Ghermani, situată în strada Doamneĭ peste drum de poştă.

Această casă va fi dărîmată încă în astă iarnă.

Aseară, între orele 5—7, s'aŭ întrunit la ministerul de războiŭ toţĭ inspectoriĭ generalĭ aĭ armateĭ, pentru a lucra la proiectul de reformă a legeĭ recrutăreĭ, proect care va fi supus votăreĭ corpurilor legiuitoare.

La Curtea de apel secţia I din Capitală trebuea să se judece erĭ procesul dintre d. Fundăţeanu, proprietarul terenuluĭ de la Arcuda, unde se află filtrele de apă, şi primăria Capitaleĭ. Procesul a fost însă amânat din cauza altor procese carĭ aŭ ocupat tot timpul şedinţeĭ.

In şedinţa sinoduluĭ de Marţĭ s'a discutat mult asupra chestiuneĭ de a se preda religiunea şi la cursurile superioare ale şcoalelor.

In judeţul Mehedinţĭ s'a descoperit o nouă mină de cărbunĭ şi alte minerale foarte trebuincioase.

Mina se găseşte pe proprietatea d-luĭ N. P. Gîrdăreanu, numită Gorneriţa.

Sondagiile făcute pînă acum aŭ găsit acolo ardesie, serpantine, sicută, bioxid de manganez şi cărbunĭ oarte bunĭ de lignită.

Un consorţiu de bancherĭ din Capitală a şi început să trateze cu proprietarul acestuĭ teritoriŭ pentru exploatarea minelor.

Cîte-va monstre de cărbunĭ şi alte minerale, trimise direcţieĭ căilor ferate romîne şi şcoaleĭ de podurĭ şi şosele, aŭ fost găsite foarte bune.

Alaltă-erĭ a încetat din viaţă la Paris d-rul Alexianu, care se afla acolo pentru a se supune uneĭ operaţiunĭ.

Doctorul Alexianu a fost profesor la facultatea de medicină din Bucureştĭ, a ocupat mulţĭ anĭ postul de medic legist al Capitaleĭ şi pe acel de director general al serviciuluĭ sanitar.

Rămăşiţele mortuare ale doctoruluĭ Alexianu vor fi aduse în Capitală pentru a fi înmormîntate la cimitirul Şerban-Vodă.

Duminecă 9 Noembrie se va alege un noŭ comitet naţional studenţesc.

Alegerea va avea loc în localul asociaţiuneĭ, str. Academieĭ 18, între orele 9 a. m. şi 5 p. m.

O nouă Bàrbara Ubrik

Cetitoriĭ îşĭ reamintesc că acum cîte-va lunĭ în urmă *Adevĕrul* a descoperit o a doua Barbara Ubrik, descoperire care a preocupat aşa de mult lumea bucureşteană. Tot *Adevĕrul* descopere astăzĭ încă o sărmană nenorocită care, ca şi Zina Popescu, e lăsată în cea maĭ grozavă mizerie.

In strada Libertăţeĭ, la casa cu No. 10, într'o cameră mică, cu ferestrele stricate, cu uşa găurită şi încuiată pe din afară, zace nenorocita femee despre care vorbim. Cînd am pătruns în acea vizunie, un miros greŭ mă lovi. Nenorocita nu maĭ are chip de om şi'n lăuntru e frig şi miros pestilenţial, iar pe pereţĭ se scurge apă, de umezĭ ce sînt. M'am apropiat de pat, care e învelit cu o scoarţă, şi am început să întreb pe bătrîna, care nu înceta să se vaete;

— Cum te numeştĭ, bătrîno?
— Curteza Velicu.
— Cîţĭ anĭ aĭ?
— Parcă maĭ ştiŭ eŭ. Trebuie să am peste 100.
— Dar de ce nu te scolĭ?
— Pentru că nu mă maĭ ţin picioarele de loc.
— Şi pentru ce ţiĭ ochiĭ închişĭ?
— Sînt oarbă, nu văd de loc.
— De mult timp eştĭ oarbă?
— De vr'o 10 anĭ.
— Aĭ copiĭ?
— Am, n'ar maĭ fi dat Dumnezeŭ să'ĭ am!
— Şi pentru ce nu te ţin la eĭ acasă?
— Apoĭ, de! maĭ ştiŭ eŭ? N'aŭ nicĭ eĭ cu ce să mă ţie.
— Cîţĭ copiĭ aĭ?
— Doĭ băeţĭ şi o fată.
— Sînt marĭ?
— Is bătrînĭ, fie-care e însurat.
— Şi de multă vreme staĭ aicĭ?
— De vr'un an. Maĭ înainte am stat la unul din feciorĭ; cînd n'a maĭ avut cu ce să mă ţină însă, m'a dus la femea, de unde gineri-meŭ m'a alungat şi de atuncĭ staŭ aicĭ.
— Dar cine îţĭ poartă de grijă?
— Cine să 'mĭ poarte de grijă? D-zeŭ! Maĭ bine şi-ar face o pomană şi m'ar strînge; însă, nu! mă lasă să mă chinuesc după cum vezĭ...

*

Ne maĭ putînd suporta mirosul greŭ din acea cameră, m'am retras. Intrebînd pe vecinĭ cine plăteşte chirie pentru camera care o ocupă nenorocita Velicu şi cine îĭ poartă de grijă, eĭ mi-aŭ răspuns că acea casă este proprietatea uneĭ rude a bătrîneĭ şi probabil că nu 'ĭ ia nicĭ o chirie; în ceea ce priveşte însă hrana şi apa, cînd unul din vecinĭ îşĭ reaminteşte de dînsa, îĭ dă pîine şi apă.

Tot locatariĭ din acea curte mi-aŭ spus că de maĭ bine de un an de cînd dînsa şade acolo, încă n'a eşit din casă un singur moment. In primăvara aceasta cînd aŭ fost inundaţiile, în cameră la bătrîna apa era la nivelul patuluĭ şi astfel a stat pînă ce de la sine apa s'a retras fără ca nimenĭ să 'ĭ dea cel maĭ mic ajutor bieteĭ femeĭ.

După cît am putut să mă informez, secţia 27 a fost de cîte-va orĭ avizată şi veciniĭ aŭ reclamat de maĭ multe orĭ, cerînd ridicarea aceleĭ bătrîne şi transportarea eĭ la azilul de infirmĭ şi, cu toate acestea, nicĭ odată nu s'a luat nicĭ o măsură din cauză că acea nenorocită bătrînă are copiĭ.

Atragem dar atenţiunea celor în drept asupra acestuĭ fapt şi cerem cu inzistenţă ca nenorocita Velicu să fie transportată la azilul de infirmĭ.

Fil.

Febra tifoidă

Iată mersul bolnavilor de febră tifoidă în Capitală pe ziua de 5 Noembrie: 290 bărbaţĭ şi 210 femeĭ, ceea ce face un total de 500 bolnavĭ.

*

Serviciul sanitar al Capitaleĭ face mare caz de măsurile pe carĭ le-a luat pentru a combate febra tifoidă; totuşĭ se petrec o mulţime de neregularităţĭ şi neglijenţe, comise de agenţiĭ comunalĭ inferiorĭ, carĭ strică efectul tuturor măsurilor.

In primul rînd nu s'a luat nicĭ o măsură orĭ nu se execută cu destulă severitate curăţirea latrinelor.

O mare parte din casele din Capitală se află în cea maĭ mare infecţie din cauza latrinelor.

La reclamaţiunile locatarilor, agenţiĭ comunalĭ nu iaŭ nicĭ o măsură şi ast-fel latrinele continuă a infecta oraşul.

Ast-fel, între multe cazurĭ, în calea Rahoveĭ casa cu No. 83 este infectată din această cauză şi la toate reclamaţiunile locatarilor nu s'a luat nicĭ o măsură de dezinfectare, pentru simplul motiv că proprietarul caseĭ este prieten cu agenţiĭ comunalĭ.

Atragem dar atenţiunea serviciuluĭ sanitar asupra acestor lucrurĭ.

*

Primăria Capitaleĭ, ţinînd socoteală de lipsa de spitalurĭ, a hotărît deschiderea a două saloane la spitalul Zerlendi pentru bolnavĭ de febră tifoidă; de asemenea s'aŭ deschis baracele de la spitalul Colentina şi baraca cea veche Carcaleţeanu.

Numărul medicilor pe la spitale a fost îndoit.

Crima din Galaţĭ

La Galaţĭ s'a întîmplat erĭ o crimă, din gelozie, care a emoţionat întreg oraşul.

Autorul crimeĭ este un Grec anume Dumitru Delianis, fost chelner la stabilimentul Francovicĭ.

Delianis trăia de mult cu femeia Irina Ionescu pe care o iubea. Irina, cu toate că iubea şi ea pe Delianis, suferea prea mult din cauza gelozieĭ amantuluĭ eĭ.

*

Acum o lună, intrînd servitoare la sublocotenentul Aurel Cătuneanu din strada Lăpuşneanu, Delianis începu să'ĭ facă reproşurĭ că are relaţiunĭ amoroase cu stăpînul eĭ şi o rugă să plece d'acolo.

Irina însă, găsindu-se bine în casa sublocotenentuluĭ, refuză să se supue dorinţelor luĭ Delianis.

Alaltă-seară, la orele 10, Delianis s'a dus la concubina sa şi o rugă să'l primească în casă. Irina refuză însă, sub motiv că ofiţerul trebue să vie îndată. Delianis se înfurie atuncĭ şi, spărgînd fereastra, intră în bucătărie trăgînd focurĭ de revolver asupra amanteĭ sale.

*

Văzînd că nu o poate omorî, scoase un cuţit şi o lovi pe la spate.

Irina căzu jos leşinată şi Delianis, crezînd-o moartă, eşi din casă şi îşĭ înfipse cuţitul în piept.

Poliţia, fiind înştiinţată de vecinĭ, sosi la locul crimeĭ şi transportă pe ambiĭ răniţĭ la spitalul Elisabeta Doamna.

X.

Filtrele de la Arcuda

Comisiunea însărcinată cu examinarea filtrelor de la Arcuda s'a întrunit aseară între orele 5 — 7 spre a-şĭ alcătui raportul.

După cît sîntem informaţĭ, comisiunea a găsit că, dacă filtrele de la Arcuda prezintă oare-care neajunsurĭ, pricina e că instalarea lor e defectuoasă.

*

Bazinul de cantare s'a găsit relativ destul de curat. In ceea ce priveşte însă furarea nisipuluĭ, după cum se zvonise, aceasta e absolut inexact; singurul lucru adevărat este că nisipul de la filtrare e foarte murdar şi aproape înpotmolit, — şi aceasta din cauza inundaţiilor din vara asta. Toate murdăriile pe carĭ apele aŭ putut să le aducă s'aŭ oprit în bazinurile de la Arcuda.

Comisiunea a găsit deja lucrîndu-se de două săptămînĭ la curăţirea şi schimbarea nisipuluĭ din filtre, nisip care va fi înlocuit prin altul noŭ de la Sabar.

*

D. dr. Babeş a luat cîte o fiolă cu apă de la fie-care vană pentru a o analiza la institutul de bacteriologie.

S'aŭ luat măsurĭ ca nimenĭ să nu treacă pe lîngă instalaţia filtrelor; în acest scop, s'aŭ însărcinat cîţĭ-va oamenĭ specialĭ cu paza pe o zonă de maĭ bine de un kilometru, adică atît cît ţin filtrele.

Inspecţia ofiţerilor rezervişti

După cum am anunţat, erĭ aŭ fost chemaţĭ la corpul II de armată din Capitală toţĭ ofiţeriĭ în rezervă carĭ aparţin acestuĭ corp, pentru a li se face o inspecţie generală.

Erĭ, toată ziua, sălile comandamentuluĭ corpuluĭ II de armată aŭ fost pline ou ofiţerĭ de rezervă. Eraŭ peste 400 de sublocotenenţĭ din toate armele, carĭ aşteptaŭ să fie inspectaţĭ de generalul Arion.

Grupul acesta de ofiţerĭ avea un aspect foarte curios. Lîngă un sublocotenent imberb, stătea un altul cu o barbă lungă şi gras cît un butoiŭ. Ofiţeriĭ reprezentaŭ toate meseriile: gazetarĭ, studenţĭ, profesorĭ, advocaţĭ, magistraţĭ, rentierĭ, agricultorĭ, comercianţĭ, funcţionarĭ, etc. etc.

*

N'aŭ lipsit şi cîte-va incidente caracteristice. Astfel, căpitanul Creangă se prezentă îmbrăcat civil şi, la întrebarea generaluluĭ Arion de ce nu şi-a pus uniforma, a răspuns cu foarte mult calm: „Domnule general, n'am parale să'mĭ fac uniformă".

Alţĭ doĭ sub-locotenenţĭ de infanterie, plictisiţĭ că trebuiaŭ să aştepte mult pînă să le vie rîndul, eşiră din sala de inspecţie. Un colonel îĭ observă, dă fuga după eĭ şi îĭ recheamă, apostrofîndu-ĭ cu vorbele: ***„D-lor sub-locotenenţĭ, n'aveţĭ nicĭ un pic de educaţie".***

Işĭ poate fie-care închipui impresia ce aŭ produs aceste cuvinte printre ofiţeriĭ rezervişţĭ adunaţĭ acolo.

Ambiĭ ofiţerĭ astfel apostrofaţĭ, s'aŭ supus, dar aŭ promis că vor trimite martorĭ nervosuluĭ colonel.

Tesac

Ediţia de seară

Telegrame

(Serviciul „Agenţieĭ Romîne.)

Ciocnire de trenurĭ

Praga, 6 Noembrie.—O locomotivă s'a ciocnit azĭ dimineaţă cu un tren de călătorĭ în staţia Grossbor. Patru vagoane aŭ fost distruse; 15 persoane aŭ fost rănite dintre carĭ 5 în mod grav.

Conflicte poştale

Sofia, 6 Noembrie.— *Agenţia Balcanică* zice că ştirea după care poşta europeană n'ar fi fost respectată în drumul săŭ prin Bulgaria şi Serbia a fost lansată în mod tendenţios. Poşta a trecut în tot-d'a-una neatinsă teritoriul bulgar.

Se crede că această ştire are de scop să facă să treacă poşta din Constantinopol pe altă cale.

Constantinopol, 6 Noembrie.—Nişte sacĭ poştalĭ aparţinînd poştelor engleze şi franceze, s'aŭ furat în ultimele zile pe linia de drum de fier Mustafa-paşa-Constantinopol.

Un demers colectiv al ambasadorilor în această privinţă este iminent.

Pacea turco-greacă

Constantinopol, 6 Noembrie.—Negocierile în privinţa păceĭ înaintează în mod satisfăcător. Ierĭ s'a stabilit o înţelegere asupra articoluluĭ 9 privitor la îndemnităţile şi privilegiile.

Azĭ nu e conferinţă, de oare ce Tewfic-Paşa trebue să aziste la remiterea scrisorilor de creanţă ale baronuluĭ Marschall.

Constantinopol, 6 Noembrie.—Delegaţiĭ grecĭ speră că negociările se vor termina cel maĭ tîrziŭ săptămîna viitoare.

Cea maĭ mare parte a consulilor otomanĭ în Grecia aŭ plecat azĭ.

Camera grecească

Atena, 6 Noembrie. —Camera deputaţilor.—D. Zaimis depune un proect cerînd două două-spre zecimĭ provizoriĭ.

Incidentul Mastrapas-Stergradis s'a aranjat.

Afacerea Dreyfus

Paris, 6 Noembrie. — Generalul Pellieux a ascultat pe d. Mathieu Dreyfus şi pe maiorul Esterhazy. Totul face să se creadă că ancheta va fi condusă foarte repede.

Paris, 6 Noembrie.—Senat. — D. Leprovost de Launay cere să interpeleze guvernul în privinţa declaraţiunilor ce generalul Billot a făcut alaltă-ierĭ la camera deputaţilor. D. Leprovost de Launay are de gînd să întrebe pe guvern ce măsurĭ are să ia pentru a evita întoarcerea unor asemenea agitaţiunĭ. Data discuţiuneĭ acesteĭ interpelărĭ se va fixa după închiderea ancheteĭ deschisă actualmente.

Atitudinea Turcieĭ

Paris, 6 Noembrie. — Vorbind de ultimatim-ul austro-ungar, „Temps" declară că conduita Porţiĭ în timpul negociărilor în privinţa păciĭ defini-

---

FOIŢA ZIAR. „ADEVERUL"

No. 40

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea a doua

BACALAUREATUL

Anĭ de tinereţe

X

La Paris

Miluesc pe toţĭ orbiĭ; dar mi-ar plăcea maĭ bine alt soiŭ de infirmĭ, surziĭ şi ologiĭ de pildă, carĭ ar putea cel puţin să vază mutra ce o am cînd sînt îmbrăcat după pofta mea şi umblu fără frică că nădragiĭ o să pîrîe.

Mă plimb prin toate părţile, revăd Parisul, nu'mĭ maĭ face frică ca altă dată.

Frică?...

Sînt la Petray. Tovărăşiĭ sosesc mereŭ.

Ce schimbare însă!

Gurile se închid maşinaliceşte, ochiĭ noştri se apleacă, feţele noastre încearcă să minţă, fiind-că un om cu o mutră bănuitoare a intrat şi s'a aşezat într'un colţ...

Mă simt maĭ nenorocit de cît atuncĭ cînd purtam hainele mele caraghioase, cînd mama făcea ca să se rîză de mine, cînd tata mă bătea în faţa colegiuluĭ adunat! Atuncĭ puteam să fac pe fanfaronul, aci trebue să fac pe mişelul!

De ce Renoul şi Rock nu sînt p'aci?

— Unde'ĭ Renoul? Ce face?

— A intrat la ministerul instrucţieĭ publice ca supra-numerar.

L'am vizitat seara. Atît el cît şi Lizeta nu maĭ sînt ceĭ d'altă-dată. Par abătuţĭ şi obosiţĭ.

Mă duc la Rock. Imĭ deschide uşa după ce s'a uitat maĭ întîĭ prin gaura broaşteĭ. Are mania ca, înainte de a vorbi, să se uite în toate părţile. Cînd plec, deşi n'a văzut pe nimenĭ, mă conduce mergînd în vîrful picioarelor.

O, tinereţea mea, tinereţea mea! Te-am liberat de jugul părintesc şi acum trebue să am curajul ca să fiŭ mişel!

Mĭ-a venit o idee!... noaptea nu dorm.

Vroĭ să omor pe Bonaparte. Nu îndrăznesc însă singur. Mă duc să consult pe Limard, pe Dutripond, cu carĭ am făcut cunoştinţă în 51. Iĭ găsesc beţĭ de absint. Sînt atît de iritat şi de indignat, eŭ care venisem pentru mîntuirea patrieĭ!... Da, pentru asta venisem!

Nimenĭ nu mă ascultă, nimenĭ nu mă încurajează.

— N'o să facĭ nicĭ o treabă, mă sfătueşte un bătrîn experimentat, lasă-te de ideea asta, prietene, aĭ vreme să reflectezĭ asupra chestieĭ zece anĭ, căcĭ după zece anĭ „el" tot „va maĭ fi".

Murmur:—Vroĭ să fac ca „el" să nu maĭ fie!

—E în zadar, căcĭ pe lîngă că n'aĭ să reuşeştĭ, dar vor fi arestaţĭ o grămadă de oamenĭ fără nicĭ o vină. Dreptul acesta nu'l aĭ!...

Rock îmĭ răspunde în acelaşĭ chip. Nu'ĭ uşor să omorĭ un Bonaparte!

Mĭ-aŭ trecut frigurile dorinţeĭ de a ucide pe împărat.

Aşĭ vrea să uit... să mă înfierbintez cu alt lucru.

Colind restaurantele de noapte, fac scandalurĭ, mâncîm, ne îmbătăm, căutăm prilej de ceartă ca nişte nebunĭ.

Ultimiĭ meĭ banĭ, din cele cincĭ sute de leĭ, se duc.

Incet—încet îmĭ revin în fire. Nu maĭ am de cît ceĭ patru-zecĭ de francĭ pe lună. Ce voĭ face?

Aide, Vingtras, în drum pentru viaţa de sărăcie şi de muncă!

Trebue să găsesc o odaie care să nu mă coste scump.

După multe căutărĭ, am găsit la un otel garni, la etajul al patrulea, o cameră strîmtă din cale afară, aşezată în colţul scăriĭ.

— N'am să mă pot plimba printr'însa, spun eŭ răzînd.

A, nu, dacă vroĭ să mă plimb, proprietarul mă sfătueşte să nu închiriez această odaie.

In sfîrşit, ne-am învoit, plătesc opt francĭ şi jumătate pe lună.

Numaĭ ca odaia să n'aibă păduchĭ de lemn!... Dar cred că dacă sînt, o fi doĭ saŭ treĭ cel mult: alţiĭ n'ar încăpea.

Cînd dorm şi vroĭ să fiŭ la largul meŭ trebue să'mĭ sgîrcesc degetele Nu'ĭ nimic, chestie de obişnuinţă.

Lumina străbate în cameră printr'o ferestruică de pe acoperiş.

Unde'ĭ Legrand?

Se zice, că mă-sa i-ar fi trimis nişte haine, ciorapĭ şi o pălărie nouă-nouţă. De asemenea 2 kilo şi jum. de unt. Dacă'ĭ adevărat, n'ar fi făcut răŭ să'mĭ aducă şi mie puţin.

Stomacul mă chinuie cu zgomotul săŭ, maţele fac o gălăgie teribilă.

Dormeam cu picioarele în sus. Am aranjat un mic aparat pentru aceasta.

De odată intră Legrand. Nu ne putem îmbrăţişa, căcĭ nu e loc. Dar e foarte jerpelit, săracul! Imĭ povesteşte că iubea, a dus toate lucrurile, împreună cu untul, la „cunoştinţa" tluĭ, apoĭ a fost dat afară.

Iĭ e tare foame. Vrea să'l întreţin. Dar cu ce?

Doreşte acum să se culce. Dar are capul prea mare. Unul din noĭ trebue să doarmă cu jumătate trup pe scară.

Tot căutînd, găsim că poate să'şĭ ţie picioarele înăuntru, dacă consimte să deschidă ferestruica de sus şi să stea cu capul afară.

Incearcă, s'ar putea da de bănuit o crimă, dar capul se mişcă, şi veciniĭ îĭ daŭ chiar bună ziua.

Acum trebue să mă pun pe goană spre a găsi un loc unde să cîştig pîine pentru amîndoĭ.

XI

Pensionul Entêtard

Samsarul Firmin mă recomandă la un pensionat Entêtard unde „se fluera

Aci portăreasa mă măsoară de sus pînă jos cu neîncredere şi nu se grăbeşte să'mĭ răspundă.

In sfîrşit, îşĭ închipue că mă cunoaşte.

— A, dumneata aĭ maĭ venit pentru pantaloniĭ?

— Greşiţĭ.

— Ba da, ba da, te cunosc bine.

— Vă asigur, doamnă...

—Atuncĭ pentru cîrnaţiĭ?

Incerc să'ĭ explic ţinta viziteĭ mele.

— Răspîndesc educaţia.

— Nu, nu, murmură portăreasa.

Cu neputinţă de străbătut înăuntru. Cercetez dacă n'aşĭ putea intra peste zid.

Iată că un om gras intră, şi, imediat, portăreasa pleacă.

Omul ăsta gras e portarul. Poate să fie maĭ bun de cît femeia sa.

— Viŭ...

— Pentru cîrnaţiĭ?

— Nu, sînt trimis ca să fiŭ profesor?

Nu mă crede, dar apoĭ îmĭ dă drumul.

Prin curte zăresc o formă omenească fugind la apropierea mea. Imĭ pare că spune: „Vine pentru dulceţurile".

Bat la uşa pe care mi-a arătat'o portarul.

Dacă nu mă înşel, un ochiŭ se uită prin gaura broaşteĭ. Apoĭ d'abia mi se deschide.

Cum intru strig cît pot:

— Domnul Firmin...

Strig numele ăsta cum se chiamă numerele trăsurilor la poarta unuĭ bal. Strig fără să mă adresez nimănuĭ, cu capul în sus şi închizînd ochiĭ spre a dovedi că nu sînt spion şi că nu viŭ pentru pantalonĭ, nicĭ pentru cîrnaţĭ, nicĭ pentru dulceţurĭ.

(Va urma)

tive și ostentațiunea cu care se manifestează la Constantinopol proiecte de înarmare, sînt necompatibile cu situația financiară și internațională a Turciei, și dovedesc că a venit momentul pentru Europa de a rechema Poarta la realitatea lucrurilor.

„Temps" zice că trebue felicitată Austro-Ungaria că a luat inițiativa în această privință.

Provizoriul austro-ungar

Viena, 6 Noembrie. — Comisiunea budgetară a adoptat proectul compromisului provizoriŭ cu Ungaria.

De pretutindeni

Viena, 6 Noembrie. — *Corespondența politică* află din sorginte bine informată din Petersburg, că după însă-și cererea sa d. Iswolsky a fost transferat ca ministru de la Belgrad la München, unde va înlocui pe d. Chreptositeli Butenjen decedat.

Roma, 6 Noembrie.—In urma unor întrețineri ce d-nu Martini le-a avut azi cu d-niĭ di Rudini, Brin și Pallowe, ziarele daŭ ca sigură știrea că d. Martini va merge la Masauah, ca comisar civil extraordinar pentru Eritrea.

Constantinopol, 5 Noembrie. — Un supus britanic a fost arestat la Urfa, apoi a fost pus în libertate după intervenția ambasadeĭ engleze. Iĭ s'a permis să continue călătoria sa pînă la Karputh.

VIAȚA BUCUREȘTEANA

A doua reprezentație a Réjaneĭ

De astă-dată, lumea aleasă a fost nevoită să se ducă chiar și la galerie. Madame *Sans-Gêne* este piesa de resistență a Réjaneĭ, piesă în care calitățile mareĭ artiste rees maĭ bine.

Cortina se ridică în primul act asupra spălătoriei Caterineĭ, amanta sergentuluĭ Lefevre. E revoluțiune pe stradă și ea scapă de moarte pe contele de Nepperg.

In acest umil decor, vedem pe vestitul Fouché, simplu revoluționar pe atuncĭ, care față de Caterina zice :

— Veĭ fi ministru, cînd eŭ voĭ fi ducesă !

In actul al II-lea profeția s'a realizat și spălătoreasa Caterina, este ducesa de Dantzig, iar Fouché a fost ministru și azi este în dizgrația luĭ Napoleon.

In actul al III este recepțiune la Marechal Lefevre și scena între surorile luĭ Napoleon și fosta spălătoreasă, scenă jucată cu mult entrain și care a entuziasmat sala.

Actul al IV se petrece în palatul imperial și Caterina scapă încă o dată de la moarte pe contele de Nepperg.

Toaletele Réjaneĭ în aceste patru acte sînt originale și splendide maĭ ales în actul al III-lea și al IV.

In lojĭ și stalurĭ am putut observa pe următoarele doamne : Tătăreanu, Gr. și N. Cerkez, Toma Ionescu, Maior Lămotescu, Krisoveloni cu d-ra, Al. Ionescu, Perticari, G. Filipescu, Halfon, Sipsomo, C. Arion, Virgil Arion, Gr. Suțu, Argintoianu, Skina, dr. Rîmniceanu, G. E. Lahovary, general Arion, Petrovicĭ-Armis, Florescu, Ciocărdia, general Beller, Poenaru-Bordea, Petre Grădișteanu, C. Nacu, Krupenschi, Filitis, Eliadi, Henri Catargiu, Ciuculescu, Mareș, Florescu, Tomescu, Grecescu, Nedelcovicĭ, Costinescu, general Poenaru, gen. Carcalețianu, d-rele Alexandrescu, Pencovicĭ și Iacobsohn, d-nele Polizu-Micșunești, Butculescu, Turnescu, Cantargief, Colonel Mareș, col. Costescu, maior Costescu, Algiu, Marghiloman, d-ra și d-na Ferichide, colonel Grămăticescu, dr. Petrini-Paul, c-tesa Labal, soția ministruluĭ belgian, col. Polizu, Cornea, Bairol, Vulturescu cu d-rele, Al. Giani, Sc. Ghica născută L. Catargiu, Vasilescu, Al. Belu, Dimitrescu, Lahovary, Miclescu, Télemaque, Barbu Păltineanu, dr. Vasilescu, col. Șomănescu, Mavrodin etc. etc.

Cît despre domnĭ, aceiașĭ ca la prima reprezentațiune și ațîțĭ de mulțĭ și de cunoscuțĭ, că ar fi greŭ să citâm măcar o parte din eĭ.

Inter.

TEATRU-MUZICA

Teatrul Liric

Aseară trupa d-neĭ Réjane a jucat *M-me Sans-Gêne* piesa luĭ V. Sardou. Absolut toate locurile eraŭ ocupate.

Ca maĭ toate piesele luĭ Sardou și aceasta e o înșirare de scene, de tablourĭ bine scrise și de efect, dar fără ca să fie o lucrare de cugetare, de analiză psihologică.

Piesa se reazămă pe vre-o două scene de efect și pe jocul d-neĭ Réjane, care într'adevăr e o mare artistă. In actul al 2-lea însă — scena cu croitorul și profesorul de danț— a prea exagerat, a căzut în farsă și nu era nevoie de această exagerare pentru-ca su pricepem și noĭ pe M-me Sans-Gêne.

A fost admirabilă în scena de la bal, în scenele cu Napoleon și în scena cu mareșalul cînd acesta îĭ spune că împăratul i-a cerut să divorțeze.

Trupa întreagă se presintă bine.

Teatrul Național

Aseară la Teatrul Național s'a dat *Don Wagmistru* comedie în 3 acte de d. C. Grigoriŭ.

Am spus de la prima reprezentație că piesa e slabă, dar că Toneanu joacă așa bine pe Cărăbuș, în cît a făcut ca această piesă să aibă succes.

Și aseară succesul a fost tot al luĭ Toneanu.

Moșu.

OFICIALE

* D. dr. Al. Carnabel a fost numit în postul de medic secundar la serviciul I chirurgical de la spitalul Filantropia, în locul d-luĭ dr. N. Bîrdescu, demisionat.

* D. V. I. Popescu a fost numit în funcțiunea de membru în comisiunea interimară a comuneĭ rurale Piopșioru din județul Gorj, în locul d-luĭ C. Ionescu, demisionat.

* D. N. I. Ionescu, actual șef al serviciuluĭ technic din județul Vlașca, a fost numit în postul de inginer la serviciul central al docurilor și podurilor din administrația căilor ferate.

* D. I. Enacovicĭ a fost numit în funcțiunea de comisar polițienesc în orașul Galați, în locul d-luĭ Constantin Penescu, demisionat,

Ultime informațiunĭ

Astă seară pleacă la Iașĭ pentru ca să ia parte la congresul cerculuĭ de studiĭ, d-niĭ G. Panu, Tache Ionescu, N. Filipescu, M. Vlădescu, D. Nenițescu, Kiricescu, Cosăcescu, V. Ionescu, etc. etc.

Din Bucureștĭ pleacă peste 80 de persoane.

Erĭ seara comitetul *societățeĭ „Ileana" pentru desvoltarea artelor în Romînia*, a admis ca membriĭ aderențĭ, pe d-na Maria Al. Brăiloiu și pe d-niĭ : Tache Giani fost ministru, Mihail Vlădescu directorul institutuluĭ botanic, N. Filipescu, fostul primar al Capitaleĭ, D. Stoianovicĭ, fost prefect, Th. D. Speranță, profesor, Dr. Florea Simionescu, I. Spirescu, Jean Steriadi, P. Romano, pictor, St. M. Petrescu, D. S. Nenițescu, avocat, C. Meissner, inspector general școlar, Constantin Luchidi, George D. Lalu, S. Hălitza, inspector școlar, A. G. Florescu, Ioan Colțescu, P. Axerio.

Direcțiunea tramvaiuluĭ vechiŭ, aduce la cunoștința onor. public că la biletele de abonament școlare emise și carĭ nu aŭ fost întrebuințate, din cauza suprimăriĭ cursurilor școalelor, se va bonifica pentru luna Decembrie, un număr de zile echivalent cu zilele în carĭ biletele nu aŭ fost întrebuințate, dar pentru acest scop biletele trebuesc depuse la direcțiune și numărul zilelor se socotește de la data depunereĭ acestor bilete. Ceĭ carĭ nu vor depune biletele lor, nu vor putea avea nicĭ o pretențiune.

Ministrul de interne a aprobat modificarea budgetelor județelor Fălciu și Iașĭ.

Agenția romînă ***ne depeșează din Nissa, cu data de 6 Noembrie, că principele Ferdinand și principesa Maria, împreună cu copiiĭ lor, aŭ sosit acolo.***

Astă-zĭ se ține la spitalul Brîncoveneasa examenul clinical pentru candidațiĭ la postul de medicĭ secundarĭ aĭ spitalelor Eforieĭ.

La clubul conservator din Iașĭ a avut loc alaltă-seară o întrunire a conservatorilor din localitate. De la această întrunire însă junimiștiĭ s'aŭ abținut, după cum de alt-fel se vor abține și de la întrunirile cerculuĭ de studiĭ sociale.

Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun, primăria de Iașĭ va împărți săracilor din acel oraș vre-o patru miĭ de leĭ.

Reputata revistă Le Correspondent *din Paris, publică în ultimul săŭ număr un lung studiu de 52 de paginĭ despre chestiunea națională, susținînd în termenĭ elogioșĭ* aspirațiunile Romînilor.

Acest studiu, care e semnat de Baron Iohan de Witte, *citează toate lucrările apărute asupra acesteĭ chestiunĭ, printre carĭ* Replica *d-luĭ Aurel Popovicĭ, lucrarea d-luĭ Al. Djuvara, studiul luĭ Gumplowicz, etc.*

D-l Baron de Witte conchide că chestiunea națională va deveni în curînd chestiunea cea maĭ gravă *a Europeĭ, căcĭ pînă nu se va rezolva ea, nu se va putea rezolva nicĭ ches*tiunea balcanică.

Procesul conrupătorilor de minorĭ a venit astăzĭ înaintea tribunaluluĭ secția II-a de Iașĭ.

Din sorginte oficială se anunță că d. Christicĭ, ministrul Serbieĭ în Romînia, va sosi în curînd în Bucureștĭ spre a remite regeluĭ scrisorile sale de rechemare.

Secția II-a a tribunaluluĭ de Iașĭ a condamnat alaltă-erĭ la șase lunĭ inchisoare pe comerciantul L. Filerman pentru faliment fraudulos.

In vederea marilor falimente ce se pregătesc în Iașĭ, o mulțime de fabricanțĭ și bancherĭ din străinătate aŭ sosit de vre-o cîte-va zile în acel oraș,

D. prim-ministru Sturdza s'a reîntors astă-zĭ de la Sinaia.

Pe lîngă febra tifoidă, bîntue în capitală și influența.

Numărul bolnavilor de influență crește pe fie-care zi așa că serviciul sanitar a început să se îngrijească pentru măsurile ce trebuesc de luat întru combaterea acesteĭ nouĭ epidemiĭ.

In cursul luneĭ Decembrie se vor convoca colegiile I, II și III de Dîmbovița pentru a alege 4 consilierĭ județenĭ.

Judecata asupra cerereĭ erezilor defunctuluĭ colonel Alcaz de a scoate din giranția succesiuneĭ pe d. N. Gane, primarul Iașuluĭ, a fost fixată de curtea de apel din acel oraș pentru ziua de 21 Noembrie.

A patra însurătoare

In ședința sinoduluĭ s'a discutat erĭ o chestiune foarte interesantă și care s'a prezentat pentru prima oară judecățeĭ bisericeĭ romîne.

Un cetățean din Ploeștĭ, anume Tomoviceanu, căsătorindu-se de treĭ orĭ pînă acum, și cum și a treia nevastă i-a murit, voește să se însoare a patra oară. El cere mitropolieĭ din Capitală autorizația de a se însura a patra oară, de oare-ce după datinile bisericeĭ romîne creștinul nu se poate însura de cît de treĭ orĭ.

Mitropolia refuză a da permisiune d-luĭ Tomoviceanu de a se însura a patra oară și chestia este adusă în discuția sinoduluĭ.

După o lungă și foarte aprinsă discuție, se pune la vot dacă biserica poate acorda autorizație pentru o a patra căsătorie și se votează cu 7 voturĭ contra cincĭ că de oare-ce nicĭ un canon nu prevede de cîte orĭ creștinul are voe să se însoare, Tomoviceanu este autorizat de a se însura pentru a patra oară.

Noua asociație studențească

Noua *Asociație generală a studenților din Romînia*, conform promisiunilor din manifestul pe care l'am publicat zilele trecute, s'a și pus pe lucru.

Cererea la minister

Iată petiția ce au adresat d-luĭ Haret, ministrul cultelor, pentru a li se aproba școlile, puse la dispoziție de primărie :

„Asociația generală a studenților din Romînia, dorind a organiza școlĭ populare pentru adulțĭ, vă rugăm să bine-voițĭ a autoriza pe d. Primar al Capitaleĭ, ca să ne pue la dispoziție localurile școlilor primare.

Avem onoare, a vă informa, d-nule ministru, că prelegerile noastre vor privi toate materiile de învățămînt primar și real, excluzînd cestiunile controversate din domeniul politic și social, carĭ ar putea da naștere la vre-o agitație.

Avînd în vedere scopul cultural pe care îl urmărim, sperăm d-le ministru, că vețĭ bine-voi, a ne satisface cererea noastră."

Activitatea asociațieĭ

In primul rînd, se vor înființa școlile de adulțĭ, la început în oraș, apoĭ treptat și la țară.

Avînd în vedere, marele număr de analfabețĭ ce axistă în țara romînească, intențiunea tinerilor studențĭ, merită toată lauda.

Școlile de adulțĭ vor funcționa Dumineca și în cele-l'alte zile, de cel puțin două orĭ pe săptămînă și în program sînt înscrise următoarele objecte :

Cititul, scrisul, aritmetica, geografia, istoria, gramatica, limbĭ moderne, noțiunĭ de literatură națională și generlaă, sciințele naturale, principiĭ de drept și morală, desemnul, muzica.

Noua asociație va maĭ organiza de două orĭ pe lună serate literare-artistice, pentru a ridica nivelul moral al elevilor, și cultiva simțul estetic.

Un puternic mijloc de cultură, este și *ținerea de conferințe.*

In acest scop, asociația s'a adresat diferitelor persoane marcante : literațĭ, profesorĭ, oamenĭ politicĭ, invitîndu'ĭ de a ține conferințĭ publice, în folosul înființăreĭ de bibliotecĭ de popularizare.

In acest senz, tineriĭ studențĭ aŭ de gînd, să popularizeze principalele legĭ și codice, și să le răspîndească la țară, pentru ca toțĭ locuitoriĭ să-șĭ cunoască drepturile lor. *Un distins bărbat a făcut deja o expunere populară a Constituțieĭ.* In curînd o bibliotecă juridică populară va vedea lumina zileĭ.

Aderările

Zilnic numeroase aderărĭ sosesc la noua asociație, atît de la studențiĭ bucureștenĭ cît și de la ceĭ ieșenĭ.

Inițiatoriĭ depun o muncă stăruitoare și se speră că în Septembrie viitor, intr'o adunare generală, să se poată constata deja frumoase rezultate.

R.

Febra tifoidă

Buletinul oficial al serviciuluĭ sanitar din Capitală dă următoarele cifre asupra mersuluĭ febreĭ tifoide pe ziua de erĭ, 6 Noembrie :

Aŭ fost în oraș 233 de cazurĭ vechĭ și 30 nouĭ, dintre carĭ unul mortal. In spitale aŭ fost erĭ 331 de cazurĭ vechĭ și 38 cazurĭ nouĭ, dintre carĭ 7 cazurĭ mortale.

Eforia spitalelor civile a hotărît facerea a încă 60 de paturĭ carĭ să serve pentru bolnaviĭ de febră tifoidă.

Atelierele de la spitaiuĭ de copiĭ aŭ fost transportate în oraș, iar în locul lor s'aŭ pus 100 de paturĭ nouĭ pentru a servi bolnavilor de febră.

Intrunirea floteĭ la Sulina

Am anunțat la timp că flotila noastră a fost întrunită la Sulina. Acĭ s'aŭ executat, cam la 5 mile la larg și spre nord, exercițiĭ de tir, de către bricul „Mircea", canonierele „Oltul" și „Siretul", remorcherul port-torpile „Sborul".și Năluca".

Se știe că aceste micĭ bastimente poartă cîte-va tunurĭ cu tir repede, de calibru mic, din care cele maĭ marĭ, adică tunurĭ de 57 mm. cu tir repede, „Hotschkiss", sînt imbarcate de canonierele „Oltul" și „Siretul".

Grație timpuluĭ favorabil, tirul s'a efectuat în condițiĭ foarte bune, asupra țintelor celor nouĭ, reglementate în anul trecut, după modelul țintelor franceze, carĭ sunt considerate ca cele maĭ bune și carĭ aŭ fost aduse în țară de căpitanul Chiuchi.

Ofițeriĭ aŭ regretat cu toțiĭ că n'aŭ avut la dispoziție tunurĭ cu tragere repede, de un calibru maĭ mare, de 12 și 15 cm., spre a executa exercițiĭ de tir foarte interesante și atît de prețioase pentru instrucția personaluluĭ.

Se știe cît de teribile sunt astă-zĭ efectele distrugătoare ale nouilor tunurĭ de 15 cm., „cu tragere repede", sistem Canet, spre exemplu, care aŭ viteză inițiată de 8000 m., pe secundă, și trag „normal" 4—5 focurĭ pe minut, pătrunzînd în cuirase de oțel-nikel de peste 30 cm., „à bout portant".

Casarea concursuluĭ farmaceutic

Ministrul de interne n'a decis încă nimic cu privire la concursurile ținute în capitală pentru obținerea dreptuluĭ de a deschide farmaciĭ nouĭ.

D-nu Ferichide s'a consultat cu maĭ multe persoane competente în materie, pentru a vedea dacă trebue orĭ nu, să caseze aceste concursurĭ, ținute în condițiunĭ cu totul neregulate.

Marea chestiune pe care o discută d. Ferechide, este aceea de a se ști dacă acest concurs întrunește condițiunile cerute de lege.

D. Ferechide ar trebui să se ocupe însă și de regulamentul acestor concursurĭ, care este astfel alcătuit că provoacă cele maĭ marĭ nemulțumirĭ. Astfel în regulament se prevede că pot concura la examenul de deschidere a uneĭ farmaciĭ nouĭ și proprietariĭ de farmaciĭ.

Această dispozițiune este foarte nedreaptă, căcĭ pune pe tineriĭ licențiațĭ în farmacie în imposibilitate de a maĭ obține vre-o farmacie, — căcĭ cum pot eĭ concura cu farmaciștiĭ bătrînĭ și bogațĭ, carĭ aŭ vreme să studieze și să lucreze pe toate căile pentru reușita la concurs ?

La ultimul concurs aŭ reușit chiar douĭ farmaciștiĭ carĭ aŭ deja farmaciĭ. Ast-fel d. Orezeanu este proprietarul farmacieĭ din Urlațĭ, iar d. Faltis al aceleĭ din Iveștĭ. Ambiĭ, reușind acum pentru farmaciile din Roman și Piteștĭ, vor cumula maĭ multe farmaciĭ, pe cînd alțĭ nu pot reușĭ să aibă nicĭ una singură.

Ministrul de interne ar trebui dar să modifice regulamentul acestor concursurĭ și să prevadă ca la concurs să nu se poată prezenta de cît aceĭ carĭ nu sînt proprietarĭ de farmaciĭ.

X.

Un noŭ tratament al tuberculozeĭ

D. dr. Dimitropolu a experimentat zilele acestea un noŭ tratament al tuberculozeĭ.

Principiul de la care pleacă d-sa este următorul : microbiĭ tuberculozeĭ se fabrică in organism din cauza degenerăreĭ celulelor, prin urmare trebue să se dea organismuluĭ substanțele carĭ îĭ lipsesc. De aceea d-sa procedează la vindecarea tuberculozeĭ mineralizarea organismuluĭ și supra nutrițiune.

D. dr. Dimitropolu a făcut deja un memoriu asupra acestuĭ tratament și l'a prezentat maĭ multor medicĭ. In curînd d. dr. Dimitropolu va ține o conferință la Ateneu, in care va expune pe larg acest tratament.

Vom publica în curînd interesante amănunte asupra acesteĭ importante cestiunĭ. Pentru moment, putem spune că tratamentul acesta a fost aplicat de dr. Dimitropolu la doĭ funcționarĭ de la C. F. și amândoĭ s'aŭ vindecat complect.

Acest tratament îl aplică d. dr. Dimitropolu și la scrofuloșĭ. In curând va începe să trateze după metoda d-sale pe scrofuloșiĭ din secția d-luĭ dr. Asaki.

Crime, Delicte, Accidente

Din țară

Un pasager de la otel Regal, anume Albert Strahaco, a reclamat secțieĭ 6 că aseară, după ce s'a culcat, un individ s'a introdus în camera sa și i-a furat cupoane în valoare de 1400 leĭ.

Aseară frînarul Ion Tudorache, aflîndu-se în trenul care sosește din Giurgiŭ la orele 8, a căzut jos din nebăgare de seamă, rănindu-se grav la cap; el a fost transportat la spitalul Filantropia.

Azĭ dimineață, pe la orele 9, o căruță încărcată de sticle cu vin trecea cu roatele pe șinele tramvaiuluĭ electric de pe bulevardul Academieĭ. In vremea asta, conductorul aceleĭ căruțĭ auzind clopotul tramvaiuluĭ electric care venea din urmă, și vrînd să se dea la o parte de pe șine, cîrmi în loc și căruța se prăvăli, aruncînd jos pe conductorul eĭ și un băiat care se aflaŭ pe capră. Calul, care se speriase, a fost ținut pe loc de publicul și sergențiĭ carĭ tocmaĭ se aflaŭ la acea răspîntie. Afară de rănirea băiatuluĭ, care căzuse cu fața în jos, nu s'a întîmplat nicĭ un alt accident de persoane. Intru cît privește sticlele cu vin, proprietatea comerciantuluĭ N. D. Poianŭ, nu s'a maĭ ales nicĭ praf din ele.

Locuitoriĭ Răchitan și Mărculescu, din cătunul Gura-Văiĭ, județul Mehedințĭ, mergînd cu luntrea pe Dunăre la pescuit și voind să ocolească un șlep, luntrea se resturnă și locuitorul Răchitan se înecă.

Din Roșiori de Vede ni se scrie că maĭ mulțĭ cetățenĭ d'acolo, — anume Radu Stefănescu, Spirea Stanceff, Petre Berlescu și alțiĭ, — luîndu-se la ceartă, unul din eĭ, Radu Stefănescu, scoase un revolver și începu să tragă asupra celor de față. Din fericire Radu Stefănescu fu dezarmat îndată și dus la poliție, așa că nicĭ unul n'a fost rănit.

Ierĭ biserica Oltenĭ, din strada Oltenĭ, era să devie prada flăcărilor dacă vecinii n'ar fi văzut fumul care pătrundea pe ferestre și ușă și n'ar fi dat alarma. Iată cum s'a petrecut faptul : preotul aceleĭ bisericĭ uitînd erĭ dimineață un felinar aprins lîngă strana dreaptă unde cetise și isprăvindu-i-se luminarea din el, s'aŭ uprins maĭ multe mucurĭ carĭ eraŭ în felinar, așa că acesta s'a desfăcut și mucurile aprinse aŭ căzut pe niște cărțĭ bisericeștĭ carĭ imediat s'aŭ aprins și de la carĭ a luat foc strana și maĭ multe veșminte care eraŭ pe ea. Cînd veciniĭ aŭ văzut fumul eșind pe ferestre, aŭ spart numaĭ de cît ușa și, intrînd înăuntru aŭ putut localiza focul, care devenise amenințător. Cu acest chip, n'a ars de cît strana cu cărțĭ, vre-o patru sfeșnice de lemn, veșminte și o parte bună din dușumea.

ECOURĬ

● Duminica viitoare 9 curent la orele 5 p. m. se vor începe în localul societățeĭ „Junimea Comercială" din Galațĭ, conferințele științifice comerciale pentru sesiunea 1897/98. Pe lîngă membriĭ societățeĭ respective, pot lua parte la aceste conferințe și alțĭ comercianțĭ cum și funcționarĭ comercialĭ. S'aŭ luat dispozițiunĭ ca conferințele din anul acesta să cuprindă cursurĭ întregĭ de științe economice comerciale și în special ramurile privitoare la comerciul Romînieĭ. Se vor discuta asemenea, mijloacele necesare pentru ridicarea comerciuluĭ romîn din Galațĭ.

● Laringitele și granulațiunile gîtuluĭ constituiesc maĭ cu deosebire, boala oratorilor. Există însă un leac foarte simplu, spre a se preserva de aceasta, și anume ; întrebuințarea vinuluĭ Bravais luat în doza unuĭ pahar măsură la fie-care masă. Vinul Bravais datorește virtuțile sale „phonophile" substanțelor coca, kola și guarana, precum și teobromineĭ și benzoatuluĭ de sodă ce intră în compozițiunea sa, pur științifică. 334

◆ Cu N. 34 al căruia sumar îl dăm maĭ jos revista Calea Ferată va apare de acum înainte Duminica în loc de Joia. Sumar No. 34

Budgetul căilor ferate. Măsurĭ în contra abuzurilor. Carĭ sînt atribuțiunile inspectorilor de tracțiune ? Regularea salariilor personaluluĭ căilor ferate. Un frumos exemplu de viteză pe căile ferate franceze. Trenurĭ directe între Prusia și Romînia. Iarășĭ macazurile centrale. Chestiunea funcționarilor căilor ferate în parlament. Memoriul funcționarilor c. f. r. (urmare). Codul călătorilor : prețurĭ reduse pentru copiĭ și militarĭ, comandarea cupeurilor, vagoane pentru bolnavĭ. Tarife nouĭ : internaționale și locale. Complectarea indicatoruluĭ chilometric. Amenzile funcționarilor. Trecerĭ la pensie din oficiŭ. O numire boacănă. Accidente și victime. Negustor necinstit. Licitațiĭ. Necrolog. Informațiunĭ, etc.

● Sîntem rugațĭ a anunța că regina a luat sub patronagiul eĭ societatea policliniceĭ din bulevardul Carol, 38, colț cu str. Armenească, și că, comitetul baluluĭ policliniceĭ s'a constituit deja, și că în curînd se va fixa ziua acestuĭ bal.

◆ Societatea „Cultura" a d-șoarelor izraelite din Piatra-N., a îmbrăcat, în ziua de 2 Noembrie în localul societățeĭ, 20 fetițe din școalele primare, fără deosebire de naționalitate, cu paltoane și ghete

Asemenea s'a plătit taxa la școală pentru 3 fetițe ovreice. D-șoarele carĭ 'șĭ-aŭ dat cea maĭ mare osteneală sînt : președinta, Elisa Marcovicĭ ; casiera, Debora Goldner ; secretara, Charlote Goldner ; consiliera Ana Grünwald ; membra Luța Körner.

BIBLIOGRAFIE

„Statistica romînă" de *Christ. D. Staicovicĭ* și *F. Robin* este titlul uneĭ colecțiunĭ care va apare în curînd și care conține statisticĭ privitoare la Romînia.

Toțĭ ceĭ carĭ aŭ de studiat cestiunĭ economice, financiare saŭ culturale vor găsĭ în această colecțiune informațiunĭ precise pe un șir de anĭ.

Lucrarea este alcătuită în limbile romînă și franceză și coprinde maĭ bine de 200 de tabele. Cercetările sînt înlesnite rintr'o tabelă de materiĭ foarte amănunțită

Sala noastră

Ultimele noutățĭ

Marcelle Tinayre Avant l'amour Roman leĭ 3,25.

Georges Ohnet Les vieilles rancunes leĭ 3,25.

Les mémoires de M. Goron De l'invasion à l'anarchie 3,25.

Paul Ténarg Nuits de noces leĭ 3,25.

Michel Corday Confession d'un enfant du siège 3,25.

Léo Trezenik Le nombril de monsieur Aubertin 3,25.

André Theuriet Deuil de veuve leĭ 2.

Paul Mahalin Les sergents de la Rochelle 3,25.

Imbert de St. Amand Napoléon III e sa cour leĭ 3.25.

Ernest Daudet Le prince Pongoutzine 0,70 banĭ.

Gustave Toudouze Les cauchemars 0,70 banĭ.

Le nu ancien et moderne, fascicola 9-a cu numeroase reproducțiunĭ după tablourile marilor maeștri, banĭ 70.

Tîrgul cerealelor

Din țară

Brăila 6 Noembrie

Cereale vîndute :

Grîŭ : 9000 hectolitri, 2 vagoane ; Kgr. pro hectol. : 64—76 ; 8.85—13.75 preț.

Porumb : 47.000 hectolitri ; 70 vagoane ; Kgr. pro hectolitru : 75—79 ; 5.60—6.90 preț.

Orz : 27000 hectolitri, 12 vagoane ; Kgr. pro hectolitru : 41—64 ; 4.42—9.66 preț.

Secară : 152 hectolitri, 8 vagoane ; Kgr. pro hectolitru : 61—62 ; 9.17—9.30 preț.

Cereale sosite :

Grîŭ : 60.000 hectolitri ; Porumb : 1620 ; Orz : 17040 ; Ovăz : 6450.

Marmorosch Blank et Comp.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucurescĭ*

6/18 Noembrie 1897.

Napoleonul	Fl	9 585
Ruble	„	12 .25
Credit Anstalt	„	354.50
„ fonc. austr.		456 50
„ ungar	„	387,50
Drum fier austr.		335.70
Lombards.	„	79.20
Alpines.	„	131.70
Losurĭ turceștĭ		62.60
Rentă perp. aus.		102.45
„ arg. austr.		102 40
„ aur	„	122.90
„ „ ung.	„	122.35
FRANCFORT		
Rentă Rom. 5%	Fl	101.20
„ „ 4%	„	89.90
BERLIN		
Napoleonul	„	16.165
Ruble	„	217.75
Disconto	„	198.25
Schimb. Londra		20.21
„ Paris	„	80.80
„ Amsterdam		168.75
„ Viena	„	—
„ Belgia	„	80.45
„ Italia	„	76.80
Ren. Rom. 5%	„	101,
„ „ 1890 4%	„	91.80
„ „ 1891 4%	„	91.60
„ „ 1896 4%	„	92.
Imp. mun. Buc.	„	100.60
PARIS		
Banca Otomană	„	593.
Los turceștĭ.	„	114.50
Impr. Egyptian	„	—
„ Helenic.	„	—
Drum de fier aus.		725.
Alpines.	„	290
RentaFran. 3½%		106.65
„ „ 3%	„	105.80
Ren. Rom. 5%	„	103.25
„ „ 4%	„	98.35
„ „ 1896 4%	„	—
Ren. Italiană		—
„ Ungară		—

Impr. de stat romîne		
5% Renta perpetuă	leĭ	104
5% „ amor. 1891	„	100½
5% „ „ (Im. 1892	„	102
5% „ „ din 1898	„	102
4% „ „ 1894 int.	„	95½
5% „ „ (Im. 32½ milioane)	„	90⅞
4% „ „ (Im. 50 milioane)	„	91⅝
4% „ „ (Im. 274 milioane)	„	92
4% „ „ (Im. 45 milioane)	„	91⅝
4% „ „ (Im. 120 milioane)	„	91⅝
4% „ „ (Im. 90 milioane)	„	91
5% C. F. R. (Conv Schuldverschreib)		
6% Oblig. Stat (Conv. rurale)	„	102
Imprumuturĭ de orașe		
5% Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 1883	leĭ	99¼
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1884	„	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1888	„	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1890	„	100¾
Idem Idem 1895	„	97
Imprumuturĭ de societățĭ		
5% Scr. fonc. ru ale	leĭ	94⅞
5% „ „ urb. Buc.	„	90¾
5% „ „ „ Iașĭ	„	87¾
Acțiunĭ		
Banca Naț. Romînieĭ	leĭ	—
Banca Agricolă	„	—
Banca Romînieĭ	„	—
Soc. Asig. Dacia-Rom.	„	—
„ „ Națională	„	—
„ „ reas. Patrie	„	—
„ rom. con. luc. p.	„	—
„ de Basalt artific.	„	—
„ Letea	„	—

Din străinătate

— prin fir telegrafic —

6 Noembrie 1897.

New-York :

Grîŭ baisse

Porumb ferm

Grîŭ prompt ⅛ scădere

„ termin „ „

Porumb ⅛ urcare

Londra : Tendința fermă

Anvers : Tendința susținută

Paris : Grîŭ prompt și termin 15 cent. urcare

Viena :	*Redeschiderea*	*Inchiderea*
Grîŭ de primă-vară	fl. 11.98	fl. 11.95
Ovăz „ „ „	6.82	6.81
Secară „ „ „	8.88	8.85
Porumb, Maĭ-Iunie	5.75	5.73

Budapesta :	
Grîŭ de primă-vară	fl. 12.03.
Ovăz „ „ „	8.81
Secară „ „ „	6.50
Porumb, „ „ „	5.47

DEPLASARI

6 Noembrie

Hotel Continental : Wolter Staub, comers., Galațĭ. Vlădoeanu, prop., Iașĭ. Gogu Ștefănescu, deputat, Craiova. Vălimărescu, prop., Craiova.

Hotel Boulevard: Baron Evangan, prop., Viena. Moncas, comers., Piteștĭ. Tud. Iegur, comers., B.-Pesta. I. Popelea, inginer, B.-Pesta. Verona, prop., Galațĭ. Besso, bancher, Brăila, sub-locot. Bărbuceanu, militar, T.-Măgurele. George Krupenschi, advocat, Iașĭ.

Hotel Capșa : Albert Misrachi, comers., Viena. V. Poinaru, prop., Galațĭ.

Hotel Englitis: Locot. col. Sorescu, militar, T.-Veste, Maior Claudiun, militar, Cerna-Vodă. Locot. Centovaro, militar, Ploești. Urdereanu, prop., T.-Jiu.

Hotel de France: Georgescu S. prop.. Hușĭ. Veudelor C. comers. Galațĭ. Klein R. comers, T.-Măgurele, Enghel T .comers, T.-Vesteĭ. Rădulescu, locotenent, Severin.

Hotel Regal : Alecu Pavel, comers., Galațĭ. Bonches, farmacist, Severin, G Niculescu, comers., Cîmpina, Sulioti, prop., Brăila. Crăsnariu. prefect Vîlcea. Crasan, colonel, Constanța. Freucu, prop. Babadag. Strainescu, locot. Craiova. Voinescu, comers

Hotel Union : Victor Gutz, prop, Galațĭ. Giublescu, prop., Craiova. Popescu, comers., Ploeștĭ. S. locot. Popovicĭ, militar, Piteștĭ. Griveu, antreprenor, Bacău.

Hotel Metropol; Andreĭ Vizanti, deputat, Iașĭ. Mihail Vlăhuță, prop., Tecucĭ. G. Marcov, inginer, Rusciuk. R. P. Iliescu, student, Caracal. Sofia Racoviță prop., Focșanĭ.

Hotel Dacia : P. Rădulescu, comers.. T.-Măgurele. G. Anastasiu, comers., Găeștĭ. Androuovicĭ, comers., Giurgiu. I. Georgescu, comers., T.-Măgurele, Ivanof R. și I. G. Gaudaroff, comers., Rusciuk. Protopopescu, comersant, Roșiorĭ. Pandele Atanasiu, comers, Constanța. B. D-trescu, comers., Constanța.

Hotel Bristol: Celibidachi, prop., Tulcea. Teodor Cerchez, inspector, Hușĭ. Colonel Cosacovicĭ, medic, Roman. D-na Giublescu, prop., Craiova Bernhart Aarman, voiajor, Viena. Huberti, antrep, Sinaia, G. Biron, comers, Brașov. D-tru Vulcan, comers., Brașov. Alfred Risch, voiajor, Viena

Hotel Central : V. Calamatos, comers., Caracal. I. Dorobanțu, comers., Ciorăneștĭ. A. Niculescu, comers., Constanța. I. St. Nicolau, moșier, Mizil.

Hotel Gabrovenĭ: Hirsch, comers, Buzău. Ervaleu, comers., Vidin. Atanasiu, primar, Oltenița.

SALA DE DEPEȘI

Ultimele noutățĭ literare și științifice :

James Mark Baldwin Le developpement mental chez l'enfant et dans la race leĭ 7,50.

Louis Gumplowicz Précis de Sociologie leĭ 8.

S. Bing La culture artistique en Amérique leĭ 3.

Fridjof Nansen Vers le pôle, un volum cu 200 ilustrațiunĭ leĭ 10.

Dr. Paul Sollier Génèse et nature de l'hystérie, 2 volume leĭ 20.

Henry Greville Un peu d una vie leĭ 3,50.

Arthur Chuquet Le jeunesse de Napoléon-Brienne leĭ 7,50.

Funck Bresitano Le Science sociale. Morale politique leĭ 7,50.

Stendhal Napoléon. Notes et introductions par Jean de Mity leĭ 3,50.

Noutățile zileĭ

Din streinătate

Afacerea Dreyfus.

„Agenția Romînă" ne-a transmis foarte răŭ răspunsul ce l'a dat ministrul de războĭ Billot în afacerea Dreyfus.

Tocmaĭ pasagiul principal lipsea. Il reproducem acĭ : „Guvernul are actualmente o denunciațiune formală în mînă, și este de datoria luĭ, de a sili pe denunciator ca să producă dovezile. Aceasta o vom face imediat conform legeĭ".

Simo, unul dintre ceĭ maĭ popularĭ causeurĭ parizianĭ care scrie sub pseudonimul Dagonet, anunță că el cunoaște materialul în afacerea Dreyfus de maĭ mult timp, dar crede că ar fi nepolitic dacă l'ar divulga acum. In orĭ ce caz, dintr'însul nevinovăția căpitanuluĭ reese clară cu lumina zileĭ.

Nu cestiunea manuscrisului a hotărît, ci o femee. Afacerea Dreyfus destăinuită se va ceti ca cel mai senzaţional roman modern. Rolul principal îl joacă o femee; e un caz în care trebue să se spue: „Cherchez la femme“.

Guvernul a căutat pînă acum să menajeze pe fostul ministru Mercier, care este unul dintre cei mai populari generali. Toate ziarele, chiar şi acele cari susţineaŭ că sînt convinse de vinovăţia excăpitanului, încep să manifesteze oareşi-cari îndoeli.

*

D-rul Peters, exploratorul african, care, în calitatea sa de guvernator al coloniilor germane din Africa, încercase să introducă cultura cu harapnicul, s'a fost judecat de mult pentru delicte comune şi condamnat la cîte-va sute de lei amendă. Zilele acestea a fost judecat însă de tribunalul de disciplină al funcţionarilor, care l-a declarat vinovat şi l-a condamnat la perderea funcţiunilor ce ocupa.

*

Waldek-Rousseau, preşedintele senatului francez, a ţinut într'o întrunire de alegători o cuvîntare, din care extragem următoarele: „Pe cînd Franţa se ocupă de luptele interne, în jurul nostru s'a format o Europă nouă, în care totul a colaborat pentru a transforma industria şi comerţul şi pentru a mîna cursul pe care l-aŭ luat printre veacuri lucrurile, pe căi noi, o Europă nouă, în care zgomotul atelierelor întrece chiar pe acel al armatelor. Geniul nostru naţional e destul de puternic, pentru ca să-şi reia locul ce i se cuvine în fruntea acestei mişcări rodnice, anume: locul întîi. Dară nu e timp de perdut“.

Ieftin şi bun

Cam rar să poţi găsi ceva bun şi ieftin. Totuşi *noua bibliotecă ilustrată* din Paris întruneşte aceste condiţiuni. Cu **25 bani** *în Capitală* saŭ **30 bani** *în provincie* se poate avea unul din volumele apărute în această colecţiune nostimă şi utilă şi depuse în *Sala de depeşi* a *Adevĕrului*.

Iată aci şi lista volumelor apărute. Numele ce figurează pe coperta fie-căruia, dă măsura valoarei acestei biblioteci:

1. *Jules Mary* Amour d'enfant, amour d'homme;
2. *X. de Maistre* La jeune Sibérienne;
3. *A. Duchatelle* Bonheur brisé;
4. *Charles Aubert* Péchés roses (I-ère série);
5. *Charles Deslys* L'épreuve;
6. *L. Marville* Autour de la gamelle;
7. *Paul Ponsolle* Autour de la lune de miel;
8. *Charles Monselet* Petits péchés;
9. *Voltaire* L'Ingénu;
10. *L. Marville* Les amours de Janette;
11. *Paul Ginisty* Un jour d'angoisse;
12. *L. Marville* Rose-Claire;
13. *E. Moret* Coeurs d'élite;
14. *Fortunio* Les femmes qui aiment;
15. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. I;
16. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. II;
17. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. I;
18. *Jules Mary* Le boulet d'or;
19. *L. Marville* L'éventail rouge;
20. *Walter Scott* Les deux bouviers;
21. *Fiévée* Le dot de Suzette;
22. *J. Lermina* A. bruler;
23. *Voltaire* Zadig;
24. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. II;
25. *L. Marville* Mariage aux roses;
26. *Charles Aubert* Pêchés roses (2-me série);

Cererile se pot face notîndu-se pe cotorul mandatului poştal—în dos—cuvintele: *Noua bibliotecă ilustrată*, urmate de cifrele ce figurează în dreptul volumelor dorite.

Cu cuponul de mai jos cititorul „Adevĕrului“ poate obţine cinci volume cu un leŭ în capitală şi un leŭ 25 bani în provincie.

Ieftin şi bun
un leŭ în Capitală
1,25 Bani în provincii
A se detaşa şi expedia Sălei de Depeşi a Adevĕrului Bucureşti.

OCTAVE MIRBEAU

Moravuri nobile

Alex. de Gavarni, mare bancher parizian şi descendent al unei familii vechi şi ilustre, se bucura de stima tutulor concetăţenilor săi. Era regulat în afaceri şi toată ziua lucra în elegantul săŭ cabinet de lucru, de unde conducea şeapte societăţi de asigurare, două bănci şi marea lui bancă. Intr'o zi, cînd era mai cufundat în socoteli, feciorul anunţă că un vînător de Africa doreşte să-i vorbească şi tot de odată îi dete cartea de vizită a noului venit. Bancherul ceti mirat acest nume: *Emil A. de Gavarni*. Contrariat, porunci să introducă pe noul venit... D. Emil de Gavarni era un frumos soldat de cavalerie, parfumat, cu aerul unui aristrocrat care 'şi făcea voluntariatul.

— Domnule, zise noul venit, vă cer scuze pentru că vă deranjez, dar am să vă fac cunoscut fapte de o mare importanţă pentru d-v.

— Vorbeşte, tinere, răspunse distrat bătrînul bancher.

— Sînt fiul d-v, d-le Gavarni, răspunse calm tînărul soldat.

— Sînt fericit, domnule, că mi-a răsărit un moştenitor; dar te rog lămureşte-mă: de unde vii şi cine a fost muma d-v?

— Iată în scurt lămurirea: mama mea este Maria Rebast, modista şi fosta d-tale amantă. Inainte d'a muri mi-a spus al cui fiŭ sînt şi de atunci port numele d-v.

— Pari inteligent, tinere; nu zic ba, Maria Rebast, modista din pasagiul Choiseul, mi-a fost prietenă; dar— scuză-mă — în timpul amiciţiei noastre, Maria mai avea şi alţi prieteni tot atît de buni ca şi mine. Trebue să mărturisesc însă că ţi-ai jucat bine rolul. Acum fii bun de mă lasă, căci am mult de lucru; te rog sună să vină feciorul.

Servitorul apăru şi bancherul îi dete ordin ca Emil să fie socotit ca stăpîn. Plecînd, junele Emil salută milităreşte pe bătrînul financiar şi dispăru.

*

Peste trei ani Emil de Gavarni devenise unul dintre cei mai eleganţi parizieni; avea trăsură, cai de curse şi bani la discreţie. Venind momentul ca să se însoare, el luă o fată bătrînă, dar bogată: pe domnişoara Alice de Nephtaly, fata archi-milionarului evreŭ Gedeon Nephtaly, atît de cunoscut prin faptele lui filantropice; nu mai departe, anul trecut donase vre-o 20—30 de franci societăţei pentru protejarea pisicilor vagabonde, fapt ce fu lăudat de întreaga presă fără de deosebire de culoare politică... In timpul acesta, bancherul Gavarni fiind ameninţat de faliment, fiul săŭ, auzind, se rugă cu lacrimi în ochi ca să nu dea faliment, căci, însurîndu-se, îl va ajuta el; fiind sărac, Nephtaly nu-i va mai da fata... Şi Emil de Gavarni s'a însurat. A doua zi tată-săŭ îl rugă să se ţie de cuvînt.

— Poţi să mă slăbeşti, zise indiferent junele Emil de Gavarni.

— Fiul meŭ, iubite Emil, ai milă de bietul tăŭ părinte.

Emil surîse ironic.

— Eŭ fiul d-tale! ah! d-le, te rog să încetezi cu această comedie, ştii bine că nu-mi eşti tată.

Şi, întorcîndu-şi spatele, plecă, lăsînd pe bătrînul bancher înlemnit... A doua zi gazetele vesteaŭ moartea prin otrăvire a marelui bancher Gavarni... Emil era dezolat şi plîngea amar pe iubitul lui părinte... Banca însă fu salvată. Emil Gavarni dispunea doar de destule parale.

Calon.

Pentru gospodine

Ceva privitor la sobe.— Dacă aveţi o sobă care fumează, astupaţi găurile cu un chit compus în părţi egale din lut, sare şi făină de lemn. Găurile se astupă, se 'nţelege, pe cînd soba e rece.

Gastr.

LICITAŢIUNI

— Se dă în întreprindere reconstrucţiunea tablierului podului de lemn peste rîul Tîrgului la bariĕra despre Rucăr, a oraşului Cîmpu-Lung. Valoarea după devis, este de lei 15,755 bani 88. Licitaţiunea se va ţine în ziua de 25 Noembrie 1897, la orele 4 p. m., precis.

— Se dă în întreprindere construcţiunea podeţelor de pe linia Bîrlad-Galaţi între klm. 70+998 şi 77+748,50. Valoarea după devis este de lei 180.000. Licitaţiunea se va ţine în ziua de 1 Decembrie 1897, la orele 4 după amiazi precis.

— Se dă în întreprindare aprovisionarea şi aşezarea a 1.000 m. c. anrocamente la apărările şoselei Moroeni-Sinaia-Isvorul, pe varianta a II-a. Valoarea, după devis, este de lei 16.000, Licitaţiunea se va ţine în ziua de 5 Decembre 1897, orele 4. m. precis.

— Se dă în întreprindere înlocuirea podelelor şi a coronamentelor parapetelor, precum şi cătrănirea lemnăriei podurilor peste pîraiele Buhalniţa, Schitu, Hîngu, Dîrsu şi Răpciuni de pe şoseaua Buhuşi-Piatra-Prisăcani. Valoarea după devis este de lei 5.664, bani 26. Licitaţiunea se va ţine în ziua de 11 Noembrie 1897, la orele 4 după amiazi precis.

Din Bîrlad

(Corespondenţa particulară a *Adevĕrului*)

Alegerile din Decembrie.—Scumpirea petroleului.—Spargere.

Pentru zilele de 7 şi 9 Decembrie anul acesta colegiile electorale II şi III din judeţul nostru sînt convocate să se întrunească în localul primăriei locale spre a alege: colegiul II doi membri în locul d-lui Ştefan Taşcă decedat şi d-lui Sterian A. Dumitru scos din dreptul de eligibilitate — şi colegiul III asemenea doi membrii în locul d-lui Mihail H. Ivanciŭ demisionat şi d-lui Pavel Cambureanu pus într'o funcţie retribuită de stat. Delegaţii colegiului III se vor alege în ziua de 23 Noembrie atît în comunele din judeţ cît şi în acea din oraş. Alegerea va avea loc, conform legei electorale, în localul primăriei din Bîrlad.

Scumpirea petroleului

Ca şi în cele-l'alte oraşe, şi la noi petroleul s'a scumpit de la 25 bani litrul la 35. Această scumpete provine de acolo că societatea de petrol din Bucureşti a început să vîndă petroleul de a II-a calitate cu 33 de bani litrul, aşa că cei cari îl cumpără de la societate sînt siliţi să 'l vîndă populaţiei mai scump. Afară de aceasta, se spune că o altă cauză care face ca petroleul să se scumpească este că materialul brut, adică păcura, se transportă zilnic în străinătate.

Spargere

In noaptea de 4 Noembrie, pe la orele 1 jum., nişte făcători de rele aŭ spart prăvălia d-lui Petrache Mircea din acel oraş şi aŭ furat bani şi obiecte în valoare aproximativă de 1400 lei. Spargerea prăvăliei d-lui Mircea s'a făcut pe din dos cu ajutorul unei dalte, pe care hoţii aŭ şi uitat-o acolo şi care a şi fost înaintată poliţiei locale. Cazul a fost comunicat chiar de a doua zi parchetului care, trasportîndu-se la faţa locului, a încheiat proces verbal de cele constatate şi apoi s'a pus pe urma hoţilor. De cît, după cum de alt-fel se întîmplă de obiceiŭ, nici pînă în ziua de azi nu s'a reuşit a se pune mîna pe tîlhari.

Cor.

MODE

Turban Sarah

Tocă foarte frumoasă din satin antic. Ca garnitură frumoase pene şi pietre stras. Dinainte o splendidă egretă de heron, albă şi argintie întoarsă îndărăt.

Laura.

Bonul 24 din Ucigaşul misterios

Cu acest bon se poate obţine unul din următoarele premii:

Planşe:

1. Copilaşii
2. In atelier
3. Femeea adormită
4. Lebăda
5. Diana surprinsă.

Fie care din aceste planşe, admirabil lucrate, are o valoare de cel puţin **2 lei** şi se acordă cititorului foiţei noastre numai pentru **25 bani**.

Gravuri:

1. Invingătorii Bastiliei
2. Vremea frumoasă
3. Harpista
4. Glorificarea legei
5. Ţiganii
6. Iubirea fiească.

Fie care din aceste gravuri, ingenioase lucrări de artă, are o valoare de cel puţin **3 lei** şi se acordă cititorului nostru numai pentru **60 bani**; cu cel puţin *3 bonuri* se poate obţine o gravură pentru *50 bani*.

Tablouri (nudităţi):

1. Tinereţea
2. Aurora
3. Iluzia-Sclava-Fascinaţia
4. Suzana
5. Diana-O femee-Jucărie
6. Primăvara
7. Oglinda-Greerele
8. Bacchanta şi Satirn.

Fie care din aceste splendide lucrări artistice are o valoare de cel puţin **2 lei** şi se acordă cititorilor noştri numai pentru **25 bani**.

Numai marele număr de cititori ai *Adevĕrului* aŭ permis realizarea acestor combinaţiuni de premii; alt-fel aceste lucrări de artă în mici cantităţi nu se pot obţine de cît cu preţuri foarte scumpe.

Profitaţi deci de ocaziune, cititori ai *Adevĕrului* şi ai foiţei noastre *Ucigaşul misterios*.

Sala noastră

Ultimele noutăţi

Marcelle Tinayre Avant l'amour Roman lei 3,25.

Georges Ohnet Les vieilles rancunes lei 3,25.

Les mémoires de M. Goron De l'invasion à l'anarchie 3,25.

Paul Ténarg Nuits de noces lei 3,25.

Michel Corday Confession d'un enfant du siège 3,25.

Léo Trezenik Le nombril de monsieur Aubertin 3,25.

André Theuriet Deuil de veuve. lei 2.

Paul Mahalin Les sergents de la Rochelle 3,25.

Imbert de St. Amand Napoléon III e sa cour lei 3.25.

Ernest Daudet Le prince Pougoutzine 0,70 bani.

Gustave Toudouze Les cauchemars 0,70 bani.

Le nu ancien et moderne, fascicola 9-a cu numeroase reproducţiuni după tablourile marilor maeştri, bani 70.

Hîrtie maculatură se vinde la administrația ziaruluĭ „**Adevĕrul**".